

עיר וקדיש מזו שמיא נחית

טל תשבת מפי זרעו

ספר
זהר יום הכפורים

כל מאמרי הזוהר ליום הכפורים

בזוהר דא יפקון מן גלותא ברחמי

והמשכילים יזהרו כלזוהר הרקיע

חוברת מספר 142

אב תשע"ד - עיה"ק בית שמש תוכב"א

סֵפֶר זוהר יום הַפְּפוּרִים

הכולל בתוכו כל מאמרי הזוהר ליום הכיפורים

ובוודאי הלומד מאמרים אלו בשבת שבתון,
מכפיל ומשליש זכויותיו עשרת מונים, ושעה
לימוד הזוהר הקדוש ביום הקדוש, יחשב
למאות מיליוני שנות תורה כמבואר בספר
ערכה של שעה וכוח הזוהר חלקים א-ד.
ויתקיים בנו הבטחת משה רעיא מהימנא בדא
יפקון מגלותא ברחמי אמון.

יצא לאור עשרת ימי תשובה תשע"ג

על ידי "מפעל הזוהר העולמי"

נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש - 0548436784

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי
בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פק: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

עימוד ועיצוב ספרים מקצועי

'מקראי אור'

052-7615936

yoel32@neto.net.il

הקדמה

ל'תפרסם ה'זוהר ו'למדו ה'כל את תורת הזוהר על ידי עיון בספר קדוש זה שאנחנו מוציאים עתה לאור, בעזרת ה' ובסיעתא דשמיא הצלחנו לגמור את ספר הקדוש זוהר ליום הכיפורים, כדי לזכות את ישראל ביום הקדוש הזה, ללמוד ולסיים מאמרי הזוהר השייכים ליום הכיפורים, רבות הזכרנו בספרים הקודמים על הזכות של לימוד הזוהר בשבת קודש, ראה בהרחבה בקונטרסים "ערכה של שעה, ו"כוח הזוהר" חלקים א-ד, וודאי שיום הכיפורים שנקרא שבת שבתון, הזכויות מכפילות את עצמם בפרט שהלימוד יוצא מפה קדוש מתוך צום ובכי ותפילה וצעקה, וודאי שיתקבל הלימוד לרצון לפני ה', להיחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום, וכדאי רבי שמעון לסמוך עליו, ולקרוב ק"ץ הגאולה כמו שהבטיח משה רבינו מהימנא בספרא דא יפקון מגלותא ברחמי אמן כן יהי רצון.

תורתו מגן לנו

דגל הזוהר
054-7112492

אנחנו
מוגן
לומד זוהר!

שנ"י מועצת גדולי ישראל
למען תורת הדרשב"י

תפילה קצרה לאומרה קדם הלימוד

לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ וְכוּ'. עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם
בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל לְאַקְמָא שְׂכִינְתָא מִעַפְרָא, וְלַעֲלוֹי שְׂכִינַת עוֹזְנוֹ
אִם הִבְנִים שְׂמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

הַרְיֵנִי מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּלִימוּד הַקְּדוּשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים
הַכְּתוּבִים בְּזוּהַר הַקְּדוּשׁ וּבְרֵאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלוֹקֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן בַּר
יֹחָאי וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ. וְעַל יְדֵי זֶה תַּחֲקוּיִם תְּפִילַת דְּוֹד הַמֶּלֶךְ ע"ה
(תהילים סא ד-ה) כִּי הִיִּית מַחְסֵה לִי מִגְדֵּל עִז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲגִנְרָה בְּאֶהְלֵךְ
עוֹלָמִים אַחְסֵה בְּסִתְר כְּנָפֶיךָ סֵלְתָה. וְאִזְכָּה שְׁבַלִימוּדֵינוּ זֶה יִהְיוּ
שְׂפִתוֹתֵיהֶם דּוֹבְכוֹת בְּקַבְרָה, לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאֶהְבֵּה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבַהֲדִין סִפְרָא סִפְרָא הַזוּהַר, יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא
בְּרַחֲמֵי, יִרְאֵה אֵל עֲבָדֶיךָ פְּעֵלְךָ וְהַדְרִיךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהִי נֶעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ
עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ, וְיִהִי נֶעַם אֲדֹנָי
אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ. (תהילים צ')

ט"ז י"ז), (סוד ה')

תפילה קודם לימוד קבלה מהאר"י זלה"ה

רְבוּן הָעוֹלָמִים וְאֲדֹנָי הָאֲדוֹנִים. אָב הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת. מוֹדִים אֲנַחְנוּ
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּקִידָה וּבְהַשְׁתַּחֲוִיָּה,
שְׂקַרְבַּתְנוּ לְתוֹרַתְךָ וְלַעֲבוֹדָתְךָ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְנִתַּתְּ לָנוּ חֶלֶק בְּסוּדוֹת
תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה. מַה אָנוּ, מַה חַיֵּינוּ, אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גָּדוֹל כְּזֶה.
עַל כֵּן אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחְנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ שְׂתַמְחַל וְתַסְּלַח לְכָל חַטְאוֹתֵינוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ. וְאֵל יִהְיוּ עוֹנוֹתֵינוּ מִכְדִּילִים בֵּינֵינוּ לְבֵינֶךָ. וּבְכֵן יִהִי רְצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַכּוֹנֵן אֶת לִבְבָנוּ לְיִרְאַתְךָ
וְאֶהְבְּתְךָ, וְתִקְשִׁיב אָזְנוֹךָ לְדַבְרֵינוּ אֱלֹהֵי, וְתַפְתַּח לִבְבָנוּ הָעֶרֶל בְּסוּדוֹת
תּוֹרַתְךָ. וְיִהְיֶה לְמוּדֵנוּ זֶה נַחַת רוּחַ לְפָנֵי כַּסָּא כְּבוֹדְךָ פְּרִיחַ נִיחוּת.

וְתִצְלַח עֲלֵינוּ אֹר מְקוֹר נְשַׁמְתָּנוּ בְּכָל בְּחִינֹתֵינוּ. וְשִׁיתְנוּצְצוּ נִיצוּצוֹת
 עֲבָרֶיךָ הַקְדוּשִׁים אֲשֶׁר עַל יָדָם גְּלוֹת דְּבָרֶיךָ אֵלֶּה בְּעוֹלָם. וְזִכּוֹתָם וְזִכּוֹת
 אֲבוֹתָם וְזִכּוֹת תּוֹרָתָם וְתַמִּימוֹתָם וְקִדְשָׁתָם יַעֲמִד לָנוּ לְכָל נַפְשָׁל בְּדַבְרֵי
 אֱלֹהֵינוּ. וּבְזִכּוֹתָם תֵּאִיר עֵינֵינוּ בְּמָה שְׁאֲנוּ לּוֹמְדִים. כְּמֵאמֵר גַּעִים זְמִירוֹת
 יִשְׂרָאֵל, גַּל עֵינַי וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ. יִהְיוּ לְרִצּוֹן אֲמַרִי פִי וְהִגִּיזוּן
 לְבָבִי לְפָנֶיךָ, יִהְיֶה צוּרִי וְגֹאֲלִי. כִּי יִהְיֶה יָתֵן חֲכָמָה, מִפְּנֵי דַעַת וְתִבְוֵנָה:

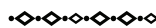
רְבוֹן עֲלְמוֹן, דַּאֲנָת הוּא מְגַלִּי עֲמִיקָתָא וּמִסְתַּרְתָּא וְגַלִּי רְזִיא. יִהְיֶה רַעְוָא
 מִן קַדְמָךְ לְאַסְבְּרָא מְלִין בְּפּוֹמְנָא, לְקִיָּמָא בְּנָא מְקַרָּא שְׁכַתּוּב,
 וְאַנְכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תְּדַבֵּר. וְלֹא נִיעוֹל בְּכִסּוּפָא קַדְמָךְ.
 וְנִזְכִּי לְמִשְׁמַע רְזִין עֲלָאִין דְּאוֹרִיתָא מִפּוֹמָא דְרִישָׁא דְמַתִּיבְתָא עֲלָאָה.
 אָמֵן וְכֵן יִהְיֶה רְצוֹן, אָמֵן, סְלָה:

וְנִתְהַר יֵצֵא מֵעֵדֵן לְהִשְׁקוֹת אֶת-הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהָיָה לְאַרְבְּעָה רְאשִׁים:
 וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כּוֹהֵר הַרְקִיעַ, וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם
 וָעֵד: גַּל-עֵינַי וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ:

תפלה לרפואות וישועות

חֲרִינֵי מְקַבֵּל עָלַי מִצּוֹת עֲשֵׂה שָׁל וְאַהֲבַת לְרַעְדָּה כְּמוֹהָ, וְהַרְיֵנִי אוֹהֵב כָּל
 אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּנַפְשִׁי וּמְאֹדִי, וְהַרְיֵנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְלַמּוֹד בְּסִפְר
 הַזֹּהַר הַקְדוּשׁ לְזִכּוֹת ... פב"פ (וְכֹאן יִפְרֵט בְּקִשְׁתּוֹ) [לְרַפּוּאָת...] [יְשׁוּעַת ...]
 [לְבָנִים ...] הַשֵּׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יַחְזַקְהוּ [וְיִרְפְּאֵהוּ בְּרַפּוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפּוּאָת
 הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו וְשֵׁם"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שְׁאָר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וְיִאֲרִיךְ יָמָיו
 וְשָׁנֹתָיו בְּנְעִימִים] [וְיִוִּשִׁיעָהוּ בְּדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים ...] אָמֵן סְלָה.

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵי וְאֱלֹקֵי אֲבֹתַי שְׁיִתְקַיֵּם בְּנֹו עִתָּה מְקַרָּא שְׁכַתּוּב
 "וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדִי בְּסִיתִיךָ לְנַטַע שְׁמַיִם וְלִיסַד אֲרִיץ",

להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופופריא עלאה ולארמון שעל מכוננו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקים בנו מהרה מקרא שפתוב "והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים". וזכות הרשב"ה הקדוש ובנו רבי אלעזר, ויורתם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו ברצונו וכרצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בחכמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוינו במהרה בימינו. ויקוים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויזרח עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח

התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה זיהרה עילאה, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולירענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובה לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימוש מפיך ומפי זרעך ומפי זרע אשר אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתך לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברכת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה דידן, ה' בךד ינחנו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלהיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סוד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך כבתחלה וכונן מקדשך על מכוננו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לגויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (ס"ת).

תּוֹכֵן הָעֵנִינִים

- א. כאילו התענה תשיעי ועשירי..... א
- ב. ביום הזה יכפר עליכם..... א
- ג. בריאת האדם..... ב
- ד. כח התשובה..... ב
- ה. ממעמקים קראתיך ה'..... ג
- ו. טהרת האדם מהחטא..... ג
- ז. תשעה לחדש..... ד
- ח. שמאלו תחת לראשי..... ד
- ט. דין העולם בראש השנה..... ה
- י. הארת פנים ביום הכפורים..... ה
- יא. התעוררות כנגד הקטרוג..... ו
- יב. ערבוב המקטרג..... ז
- יג. התהפכות הקטגור לסניגור ביום הכפורים..... ז
- יד. דין ברחמים..... ח
- טו. חשיבות המעשה..... ח
- טז. הארה של מעלה ביום הכפורים..... ח
- יז. הגרלות..... ט
- יח. המלכה מבקשת על בניה..... ט
- יט. חרות ושמחה..... י
- כ. יום כפור – יום של נקיון..... יא
- כא. לבושי כפרה..... יב
- כב. בעשור לחדש השביעי..... יג
- כג. אחד המרבה ואחד הממעיט..... יד
- כד. גודל אהבת ה' לישראל..... טו
- כה. אך – למעט..... טז
- כו. יכפר עליכם..... טז
- כז. מצות התענית ביוה"כ..... יז
- כח. ביום הזה..... יז
- כט. מי שלא סולח לחבירו..... יח
- ל. מקרא קודש יהיה לכם..... כ
- לא. כל נדרי..... כא
- לב. מיתת בני אהרן..... כב
- לג. צער על אבדן הצדיקים..... כב

כג	לד. וירא כי אין איש
כה	לה. גדולת היום
כה	לו. מצוות היום
כו	לז. שעיר לה'
כח	לח. סוד קרבן השעיר
ל	לט. שני הגורלות
ל	מ. שני שעירי עזים לחטאת
לא	מא. ונשא השעיר עליו את כל עונתם
לג	מב. איש עתי
לג	מג. בלעם - רע העין
לד	מד. ושלח ביד איש עתי
לד	מה. טוב עין הוא יברך
לה	מו. קטגור נעשה סניגור
לו	מז. שליחת השעיר לעזאזל
לו	מח. הכל צריך, טוב ורע
לז	מט. הקב"ה חס על ישראל
לח	נ. ביום הזה מזומן המלשין
לט	נא. להעסיק את המקטרג
מב	נב. כחו של שעיר
מב	נג. העוונות חוזרים על ראשי עמו
מג	נד. ושעיר עזים אחד
מד	נה. נושא עוון
מד	נו. כמו למטה כן למעלה
מה	נז. לפני ה' תטהרו
מה	נח. כניסת הכהן גדול לקדש הקדשים
מו	נט. הקטרת הקטורת
מו	ס. עת רצון ושמחה
מז	סא. ההזאות על הכפרת
מח	סב. במה יודעים אם נתקבלה התפלה
מט	סג. אם שגורה תפילתו בפיו

עיר וקדיש מן שמיא נחית

ט לא תשכח מפּי זרעו

ספר
הזוהר הקדוש
עם לשון הקודש
לש"ס דף היומי

מסכתות
ברכות, שבת

לדאיר את הש"ס באור הזוהר

בדא יפקון מן גלוצא ברחמי

ספר
הזוהר
הקדוש
*
עם
לשון
הקדוש
*
ביאורים א'
לש"ס דף היומי
ברכות,
שבת

זוהר יום הכפורים

כאי"ו התענה תשיעי ועשירי

תענו את נפשתיכם, נפשתיכם הוא אמר, פי ישראל נמצאים צדיקים לפני המלך הקדוש, ויהיה הרצון שלהם אל הקדוש ברוך הוא ולהדבק בו כדי שיתכפר להם חטאם. ולכן, מי שאוכל ושותה בתשיעי ומענג את נפשו במאכל ובמשתה, נמצא בעשירי ענוי נפש בשני חלקים, ונמצא כאלו התענה תשיעי ועשירי. את נפשתיכם - להכליל את הכל, גוף ונפש, ולהכניע ביום הזה, כדי לכפר על חטאם.

תענו את נפשתיכם (ויקרא ט"ו), נפשתיכם קאמר, בגין ד'ישראל משתכחין קמי מלכא קדישא זכאין, ויהא רעותא דלהון לגבי קדשא בריך הוא, ולא תדבקא ביה, בגין דיתכפר להו חוביהו. ועל דא, מאן דאכל ושתי בתשיעאה, ומענגא נפשיה במיכלא ומשתייא, אשתכח בעשיראה ענויא דנפשא בתרין חולקין, ואשתכח כאלו אתעני תשיעאה ועשיראה. את נפשתיכם: לאכללא פלא, גופא ונפשא, ולא תכנעא בהאי יומא, לאתכפרא על חוביהון.

חלק ג
דף ס"ח
ע"ב

ביום הזה יכפר עליכם

למדנו, פי ביום הזה יכפר עליכם. ביום הזה?! היום הזה היה צריך להיות! אלא ביום הזה דוקא,

תאנא כי ביום הזה יכפר עליכם. ביום הזה. היום הזה מיבעי ליה. אלא ביום הזה דייקא, דביה

אתגלי עתיקא קדישא, לכפרא על חוביהון דכלא.
 שבו מתגלה העתיק הקדוש לכפר על חטאי כלם.

בריאת האדם

רבי יהודה פתח, (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'. שנינו, בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, רצה לברא אדם. נמלך בתורה. אמרה לפניו: תרצה לברא האדם הזה? עתיד הוא לחטא לפניך ועתיד הוא להרגיז לפניך. אם תעשה לו כמעשיו, הרי העולם לא יוכל לעמוד לפניך, כל שכן אותו האיש. אמר לה: וכי לחנם נקראתי (שמות לד) אל רחום וחנון ארך אפים?

רבי יהודה פתח, (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך יהוה אלהינו. תנינו, בשעתא דברא קדשא בריך הוא עלמא, בעא למברי בר נש, אמליך באורייתא, אמרה קמיה, תבעי למברי האי בר נש, זמין הוא למחטי קמך, זמין הוא לארגזא קמך. אי תעביד ליה בעובדוי, הא עלמא לא יכיל למיקם קמך, כל שבן ההוא בר נש. אמר ליה, וכי למננא אתקרינא, (שמות לד) אל רחום וחנון ארך אפים.

חלק 1
 דף ס"ט
 ע"ב

כח התשובה

וטרים שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, ברא תשובה. אמר לה לתשובה: אני רוצה לברא אדם בעולם, על מנת שפשטו לך מחטאיהם, שתהיי עתידה לעזב את חטאיהם ולכפר עליהם. ובכל שעה ושעה התשובה זמינה לאנשים, וכשאנשים שבים מחטאיהם, התשובה הזו שבה לקדוש ברוך הוא, והוא מכפר על הכל, והדינים

ועד לא ברא קדשא בריך הוא עלמא, ברא תשובה, אמר לה לתשובה, אנא בעינא למברי בר נש בעלמא, על מנת דכד יתובון לך מחוביהון, דתהוי זמינא למשבק חוביהון, ולכפרא עלייהו. ובכל שעתא ושעתא תשובה זמינא לגבי בני נשא, וכד בני נשא תייבין מחוביהו, האי תשובה תבת לגבי קדשא בריך הוא, וכפר על כלא,

וְדִינֵינוּ אֶתְכַפְּיִין, וּמִתְכַּסְּמֵן כְּלָהוּ, וּבֵר נִכְנְעִים, וְכֻלָּם מִתְבַּשְׂמִים, וְאָדָם נֵשׂ אֶתְדְּכִי מִחוּבִיָּה. נִטְהַר מִחֻטָּאוֹ.

ממעמקים קראתיך ה'

אִמְתִּי אֶתְדְּכִי בֵר נֵשׂ מִחוּבִיָּה
בְּשַׁעֲתָא דְעָאֵל בְּהֵאִי
 תְּשׁוּבָה בְּדָקָא חֲזִי. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, דְּתָב קָמִי מְלָפָא עֲלָאָה, וְצִלִּי (דף ע' ע"א) צְלוּתָא מַעֲוִמְקָא דְלָפָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב מִמַּעַמְקִים קָרְאתִיךָ
יְהוֹנָתָן אֲדִינוּרֵי הַתְּהוֹמָה וְהַתְּהוֹמָה

רַבִּי אַבָּא אָמַר, מִמַּעַמְקִים קָרְאתִיךָ
יְהוֹנָתָן אֲדִינוּרֵי הַתְּהוֹמָה וְהַתְּהוֹמָה, אֶתֶר גְּנִזִּי הוּא
 לְעִילָא, וְהוּא עֲמִיקָא דְבִירָא, וּמַהֲאִי נְפָקִין נְחָלִין וּמְבוּעִין לְכָל עֵיבָר, וְהוּא עֲמִיקָא דְעֲמִיקְתָּא אֲקָרִי תְּשׁוּבָה. וּמֵאֵן דְּבַעִי לְאַתְבָּא וְלֹאֲתַדְבָּאָה מִחוּבִיָּה, בְּהֵאִי עֲוִמְקָא אֲצִטְרִיד לְמַקְרִי לְקוּדְשָׁא בְרִיד הוּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב מִמַּעַמְקִים קָרְאתִיךָ
יְהוֹנָתָן אֲדִינוּרֵי הַתְּהוֹמָה וְהַתְּהוֹמָה

מחרת האדם מהחטא

תְּאֵנָא, בְּשַׁעֲתָא דְהוּה בֵר נֵשׂ חָב
קָמִי מְאָרִיָּה, וְקָרִיב קְרַבְנִיָּה
 עַל מַדְבַּחָא, וְכִהְנָא מְכַפֵּר עָלֶיהָ, וּבַעִי בְּעוּתִיהָ עָלֶיהָ, מִתְעָרִין רַחֲמֵי, וְדִינֵינוּ מִתְכַּסְּמֵן, וְתְּשׁוּבָה אָרִיק
לְמַדְנוּ, בְּשַׁעֲתָא שְׁהִיָּה אָדָם חוּטָא
לְפָנֵי רְבוּזוֹ וּמַקְרִיב קְרַבְנֵנוּ
 עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְהִכְהֵן מְכַפֵּר עָלָיו וּמְבַקֵּשׁ בְּקִשְׁתּוֹ עָלָיו, מִתְעוֹרְרִים רַחֲמִים, וְהַדִּינִים מִתְבַּשְׂמִים,

והתשובה מריקה ברכות במענינות
 ששופעים ויוצאים, וכל המאורות
 מתברכים כאחד, והאדם נטהר
 מחטאו.

במבועין דנגדין ונפקין,
 ומתברכין בלהו בוצינין כחדא, ובר
 נש אתדכי מחוביה.

תשעה לחדש

למדנו, מכל חטאתיכם לפני ה'.
 כיון שכתוב מכל
 חטאתיכם, למה לפני ה'? אלא אמר
 רבי יצחק, לפני ה' ממש.

תאנא, מכל חטאתיכם לפני
 יהוה ^{אדון רב} ^{התהוה ויהיה}, כיון
 דכתיב מכל חטאתיכם, אמאי לפני
 יהוה ^{אדון רב} ^{התהוה ויהיה}. אלא אמר רבי יצחק,
 לפני יהוה ^{אדון רב} ^{התהוה ויהיה} ממש.

חלק ג
 דף ס"ז
 ע"א

ששנינו, מראש חדש הספרים
 פתוחים והדינים דנים.
 בכל יום בתי הדין נמסרים
 להפתח לדין, עד אותו יום שנקרא
 תשעה לחדש. באותו יום כל הדינים
 עולים לבעל הדין ומתקנים פסא
 עליון של רחמים למלך הקדוש.
 באותו יום צריכים ישראל למטה
 לשמח בשמחה לפני אדונם שעתיד
 ליום אחר לשבת עליהם בפסא
 הקדוש של רחמים, בכסא של
 ותרגות.

דתניא, מרישא דירחא ספרין
 פתיחין, ודייני דיינין. בכל
 יומא ויומא בתי דינין אתמסרין,
 לאתפתחא בדינא, עד שהוא יומא
 דאקרי תשעה לירחא. בההוא יומא,
 סלקין דינין בלהו למארי דדינא,
 ומתקני כורסייא עלאה דרחמי,
 למלכא קדישא. בההוא יומא בעאן
 ישראל לתתא, למחדי בחדוותא
 לקדמות מאריהון, דזמין ליומא
 אחרא, למיתב עליהו בכורסייא
 קדישא דרחמי, בכורסייא
 דוותרגותא.

שמאלו תחת לראשי

אחר כן באה המלכה, ומתבקשים
 בני ההיכל בתשיעי לחדש
 לעשות חדוה ולטבל בנהר, לטהר

לבתר אתיאת מטרוניתא, ובעיין
 בני היכלא בתשעה לירחא,
 למעבד חדוותא, ולמטבל בנהרא,

חלק ג
 דף ר"ד
 ע"ב

עצמם בזווג המלכה ביום האחר, הוא זוג שְׁלָה לְשִׁים שְׁמַאל תַּחַת רֵאשָׁה (ראש המלך), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי.

וְאִזּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִית עַל חֲטָאֵיהֶם, וּמִכְּפָרָת לָהֶם. שְׁהַרִי הָאֵם הַעֲלִיזָה מֵאִירָה פְּנֵיהָ לַמַּלְכָּה בְּזוּגָהּ, וּמִתְּכַפְּרִים כָּל בְּנֵי הַהִיכָל, כִּיּוֹן שֶׁהַשְּׁמַאל מְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּיוֹם הַזֶּה, שְׂרָאשׁ הַמַּלְכָּה עַל הַשְּׁמַאל.

לְדַכָּאָה גְּרַמְיֵיהּ בְּזוּגָא דְּמַטְרוֹנִיתָא, בְּיוֹמָא אַחְרָא, הוּא זְווגָא דִּילָהּ לְשׁוּוּאָה שְׁמַאלָא תַּחַת רֵישָׁהּ, (נ"א רֵישָׁא דְּמַלְכָּא) כְּמָה דְּאֵת אָמַר שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי.

וּבְדִין יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִיתָא עַל חוֹבֵייהּ, וּמִכְּפָרָא לָהּ. דְּהָא אִימָא עֲלָאָה אַנְהִירַת אַנְפָּהָא לְמַטְרוֹנִיתָא בְּזוּגָהּ, וּמִתְּכַפְּרִין כָּל בְּנֵי הַיְכָלָא. כִּיּוֹן דְּשְׁמַאלָא מְקַבְּלָה לָהּ בְּהַאי יוֹמָא, דְּרֵישָׁא דְּמַטְרוֹנִיתָא שְׂרִיִּיא עַל שְׁמַאלָא.

דִּין הָעוֹלָם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה

עוֹד אָמַר לָהֶם, בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַתְּעוֹרְרוֹת רֵאשׁוֹנָה הִיא בְּעוֹלָם. מַה זֶה הַתְּעוֹרְרוֹת רֵאשׁוֹנָה? זֶה בֵּית דִּין הַתַּחַתוֹן [נ"א זֶה רֵאשׁ הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ] שְׁמַתְעוֹרֵר לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב עַל הָעוֹלָם בְּדִין וְדוֹן אֶת הָעוֹלָם.

תַּו אָמַר לוֹן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה אַתְעוֹרְתָא קְדָמָאָה אִיהוּ בְּעֲלָמָא. מְאִי אַתְעוֹרְתָא קְדָמָאָה. דָּא בִּי דִּינָא דְּלַתְתָּא (נ"א דָּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ) דְּאַתְעוֹר לְמִידוֹן עֲלָמָא. וְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב עַל עֲלָמָא בְּדִינָא וְדָאִין עֲלָמָא.

חלק א
דף ס"ד
ע"א

הַאֲרַת פְּנִים בְּיוֹם הַכְּפוּרִים

וְשׁוֹלֵט בֵּית הַדִּין [שְׁלֵמָטָה] הַזֶּה לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם, עַד יוֹם הַכְּפוּרִים שְׁמַאֲרִים פְּנֵיהּ, וְלֹא נִמְצָא נַחֵשׁ מְלַשִּׁין בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא מִתְּעַסֵּק בְּמָה שְׁמַבִּיאִים לוֹ אוֹתוֹ הַשְּׁעִיר, שֶׁהוּא מִצַּד רוּחַ הַטְּמָאָה כְּרָאוּי לוֹ.

וְשְׁלֵטָא הַאי בִּי דִּינָא לְמִידוֹן עֲלָמָא, עַד יוֹמָא דְּכַפּוּרֵי דְּנְהַרִין אַנְפָּהָא, וְלֹא אִשְׁתַּכַּח חוּיָא דְּלַטוֹרָא בְּעֲלָמָא. דְּאִיהוּ אַתְעַסֵּק בְּמָה דְּאַתִּין לֵיהּ הֵהוּא שְׁעִיר דְּאִיהוּ מִסְטְרָא דְּרוּחַ מְסַאָבָא כְּדָקָא חוּיָא לֵיהּ. וּבְגִין

ומשום שמתעסק באתו שער, לא קרב למקדש.

ושער זה כמו אותו שער של ראש חדש שמתעסק בו ומאירות פניה של ראש השנה [כף בראש השנה] [מאירים] [פני המקדש]. ועל זה כל ישראל מוצאים רחמים לפני הקדוש ברוך הוא, וחטאיהם מתבטלים.

התעוררות כנגד הקטרוג

בא ראה, כמו זה בראש השנה ויום הכפורים, שנמצא הדין בעולם, הוא עומד לקטרג, וישראל צריכים להתעורר בשופר ולעורר קול שפלול בא"ש ומי"ם רוח ונעשים אחד, ולהשמיע אותו קול מתוך השופר.

ואותו קול עולה עד מקום שיושב כסא הדין ומכה בו ועולה. פיון שמגיע הקול הזה מלמטה, הקול של יעקב נתקן למעלה, והקדוש ברוך הוא מעורר רחמים. שהרי כמו שישראל מעוררים למטה קול אחד כלול בא"ש ורו"ח מי"ם שיוצאים כאחד מתוך השופר, כך גם מתעורר למעלה שופר. ואותו קול שפלול בא"ש ומי"ם רוח נתקן, ויוצא זה מלמטה וזה מלמעלה,

דאתעסק בה הוא שער לא קריב למקדש.

ושער דא כהוא שער דראש חדש דאתעסק ביה ואנהירו אנפיה דראש השנה (ג"א כד בראש השנה) (ג"א אנהירו) (אנפיו דמקדשא). ועל דא ישראל כלהו משכחין רחמי קמי קדשא בריך הוא ואתעבר חובייהו.

תא חזי, כגוונא דא ביום ראש השנה ויום הכפורים דדינא אשתבח בעלמא, איהו קאים לקטרגא וישראל בעיין לאתערא בשופר, ולא תערא קול דכליל באש"א ומי"א ורוח"א ואתעבידו חד, ולא שמעא ההוא קול מגו שופר. ויהוא קול סלקא עד אתר דכרסאי דדינא יתבא וכמש בה וסלקא. בין דמטא האי קול מתתא, קול דיעקב אתתקן לעילא, וקדשא בריך הוא (דף קיד ע"ב) אתער רחמי, דהא כגוונא דישראל מתערי לתתא קול חד כליל באש"א ורוח"א ומי"א דנפקי כחדא מגו שופר, הכי נמי אתער לעילא שופר. ויהוא קול דכליל באש"א ומי"א ורוח"א אתתקן, ונפק דא מתתא ודא מעילא,

חלק א
דף ק"ד
ע"א

ואתתקן עלמא ורחמי אשתכחו. ונתקן העולם ונמצאים הרחמים.

ערבוב המקרא

ואתו מקטרג מתערבב, שחושב לשלט בדין ולקטרג בעולם, ורואה שמתעוררים רחמים. אז מתערבב ותש פחו ולא יכול לעשות דבר, והקדוש ברוך הוא דן את העולם ברחמים. שאם תאמר שנעשה דין - לא כף! אלא מתחברים רחמים עם דין, והעולם נדון ברחמים.

בא ראה, כתוב (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, שהלבנה מתכסה, שהרי אז שולט הנחש הרע ויכול להזיק לעולם. וכשמתעוררים רחמים, עולה הלבנה ומעברת משם, והוא מתערבב ולא יכול לשלט, ועובר שלא יתקרב לשם, ולכן בראש השנה צריך לערבב אותו כמי שמתעורר משנתו ולא יודע כלום.

וזהו מקטרגא אערבב דחשיב לשלטאה בדינא ולקטרגא בעלמא, ורחמי דמתערי רחמי, כדין אערבב ואתשש חיליה ולא יכיל למעבד מידי, וקודשא בריך הוא דאין עלמא ברחמי, דאי תימא דינא אתעביד, לאו הכי, אלא אתחברו רחמי בדינא, ועלמא אתדן ברחמי.

תא חזי, כתיב, (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו דאתכסיא סיהרא. דהא כדין שלטא האי חיוויא בישא ויכיל לנוקא עלמא, וכד מתערי רחמי, סלקא סיהרא ואתעברת מתמן, ואיהו אתערבב ולא יכיל לשלטאה, ואתעבר דלא יתקרב תמן, ועל דא ביום ראש השנה בעי לערבבא ליה כמאן דאתער משנתיה ולא ידע כלום.

התהפכות הקטגור לסניגור ביום הכפורים

ביום הכפורים צריך לנוח ולעשות לו נחת רוח בשעיר שמקריבים לו, ואז מתהפך לסניגור על ישראל, אבל ביום של ראש

ביום הכפורים בעי לנייחא ולמעבד ליה נייחא דרוחא בשעיר דקרבין ליה, וכדין אתהפך סניגוריא עליהו דישראל, אבל ביומא דראש

השנה אתערבב דלא ידע ולא יכיל למעבד כלום. חמי אתערותא דרחמי סלקין מתתא, ורחמי מלעילא וסיהרא סלקא בינייהו. כדין אתערבב ולא ידע כלום ולא יכיל לשלמאה.

השנה מתערבב, שלא ידע ולא יכיל לעשות כלום. רואה התעררות של הרחמים עולים מלמטה ורחמים מלמעלה והלבנה עולה ביניהם, אז הוא מתערבב ולא ידע כלום ולא יכיל לשלט.

דין ברחמים

וקודשא בריך הוא דן להו לישראל ברחמי, וחיים עליהו ואשתכח להו זמנא כל אגון עשרה יומין דבין ראש השנה ליום הכפורים לקבלא כל אגון דתתיבין קמיה ולכפרא לון מחוביהו וסליק לון ליומא דכפורי.

והקדוש ברוך הוא דן את ישראל ברחמים וחס עליהם ומוצא להם זמן כל אותם עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים לקבל את כל אותם השבים לפניו ולכפר להם מחטאיהם ומעלה אותם ליום הכפורים.

חשיבות המעשה

ועל דא בכולא קדשא בריך הוא פקיד לון לישראל למעבד עובדא בגין דלא ישלום עליהו מאן דלא אצטריד, ולא ישלום עליהו דינא, ויהון בלהון זכאין בארעא (דף קטו ע"א) כרחימו דאבא על בנין, וכולא בעובדא ובמלין תליא, והא אוקימנא מלין.

ועל זה בכל מצוה הקדוש ברוך הוא את ישראל לעשות מעשה, כדי שלא ישלט עליהם מי שלא צריך ולא ישלט עליהם הדין ויהיו כלם צדיקים בארץ פאהבת האב על הבנים [בני אדם], והכל תלוי במעשה ובדבורים, והרי בארנו הדברים.

הארה של מעלה ביום הכפורים

אימתי קיימא בנהירו דלעילא, הוי אומר ביומא דכפורי.

מתי עומדת בהארה של למעלה? היה אומר ביום הכפורים.

חלק ב
דף קפ"ד
ע"ב

וביּוֹמָא דְכַפּוּרֵי אַתְנַהֵיר הֵהוּא אַבְנֵן טָבָא, בְּנִהִירוֹ דְלְעִילָא, מְגוֹ נְהִירוֹ דְעִלְמָא דְאַתִּי, (וְאַתְעַרְבֵי הֵהוּא דְלְטוּרָא) וְכִדְרִין מְתַקְנִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא חַד שְׁעִיר, וּמְשַׁדְרִין לְהָאֵי מַדְבְּרָא תְקִיפָא, דְאִיהוּ שְׁלֵטָא עֲלֵיהּ.

וביּוֹמָא דְכַפּוּרֵי מְאִירָה הָאֲבָן הַטּוֹבָה הֵהִיא בְּאוּר שָׁל לְמַעְלָה מִתּוֹךְ הָאוּר שָׁל הָעוֹלָם הַבָּא, (וּמִתְעַרְבֵב הַמְקַטְרֵג הֵהוּא), וְאִזּוּ מְתַקְנִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה שְׁעִיר אַחַד, וְשׁוֹלְחִים לְמַדְבַּר הַזֶּה הַחֲזֵק שֶׁהוּא שׁוֹלֵט עֲלָיו.

הגְרָלוֹת

כְּתוּב (ויקרא טו) וּנְתַן אֶהְרֵן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת גּוֹרֵל אַחַד לְה' וּגּוֹרֵל אַחַד לְעִזָּאזֵל. זֹהִי הַשְּׁמִטָּה הֵהִיא שָׁל הַמְקַטְרֵג הֵהוּא, כְּדִי שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִפִּיל עִמּוֹ גּוֹרֵל, וּמִזְמִין אוֹתוֹ, וְלֹא יוֹדַע שְׂאֵשׁ דּוֹלֵק שָׁם עַל רֹאשׁוֹ וְעַל הָעַם שְׁלוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כה) כִּי גִחְלִים אֶתָּה חֲתָה עַל רֹאשׁוֹ.

כְּתוּב (ויקרא טו) וּנְתַן אֶהְרֵן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת גּוֹרֵל אַחַד לְיְהוָה, וּגּוֹרֵל אַחַד לְעִזָּאזֵל. דָּא אִיהוּ הֵהוּא חֲדָה דְהֵהוּא דְלְטוּרָא, בְּגִין דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִטִּיל עֲמִיהּ גּוֹרֵל, וּזְמִין לֵיהּ, וְלֹא יַדַּע דְנֹר דְדִלִּיק אִטִּיל עַל רִישֵׁיהּ, וְעַל עֲמָא דִלֵּיהּ, כְּמָה דְאַתְּ אֲמַר (משלי כה) כִּי גִחְלִים אֶתָּה חֲתָה עַל רֹאשׁוֹ.

חלק ב
דף
קפ"ה
ע"ב

הַמְלָכָה מִבְּקִשְׁתָּ עַל בְּנֵיהּ

וְסִימְנִיהּ, (אסתר ה) אַף לֹא הִבִּיאָה אֶסְתֵּר הַמְלָכָה עִם הַמֶּלֶךְ אֶל הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר עָשְׂתָה כִּי אִם אוֹתִי. וְכַתִּיב, וַיֵּצֵא הֶמֶן בַּיּוֹם הַהוּא שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב. בַּחֲלָק הֵהוּא שְׁנוּטֵל, וְהוֹלֵךְ לוֹ. וּבִסּוּף, כְּאֲשֶׁר בָּא הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיזוֹן לְבֵית הַמְלָכָה, הַמְלָכָה מִבְּקִשְׁתָּ עֲלֵיהּ וְעַל בְּנֵיהּ וְעַל עַמָּהּ מִן הַמֶּלֶךְ.

וְסִימְנִיהּ, (אסתר ה) אַף לֹא הִבִּיאָה אֶסְתֵּר הַמְלָכָה עִם הַמֶּלֶךְ אֶל הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר עָשְׂתָה כִּי אִם אוֹתִי. וְכַתִּיב, וַיֵּצֵא הֶמֶן בַּיּוֹם הַהוּא שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב. בְּהֵהוּא חוּלְקָא דְנָטִיל, וְאִזִּיל לֵיהּ. וְלְכַתֵּר כַּד אֶתִּי מְלָכָא עֲלָאָה, לְבִי מְטְרוּנִיתָא, מְטְרוּנִיתָא תְבַעַת עֲלָהּ, וְעַל בְּנֵהּ, וְעַל עַמָּא מִן מְלָכָא.

וְאֵפֶלֶוּ בְזִמְנֵי שִׁישְׂרָאֵל בְּגִלּוֹת,
 וּמִתְפַלְּלִים תְּפִלוֹת בְּכָל
 יוֹם, הִיא עוֹלָה בְּיוֹם זֶה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 הַעֲלִיזוֹן וּמִבְקֻשָּׁת עַל בְּנֵיהֶ, וְאִז
 נִגְזְרוֹת כָּל אוֹתָן נִקְמוֹת שְׁעִתִּיד
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת עִם אָדוֹם,
 וְנִגְזַר אִיךָ עֲתִיד הַמֶּקְטָרֵג הַזֶּה לַעֲבֹר
 מִן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כה) בַּלַּע
 הַמּוֹת לְנֶצַח.

וְסִימְנָהּ - בְּזִמְנֵי הַגְּלוּת (אסתר ז) כִּי
 נִמְכְּרָנוּ אֲנִי וְגו'. כִּי אֵין
 הַצָּר שׁוֹה בְּנֹק הַמֶּלֶךְ. מַה זֶה בְּנֹק
 הַמֶּלֶךְ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע ז) וְהִכְרִיתוּ
 אֶת שְׁמֵנוּ מִן הָאָרֶץ וּמַה תַּעֲשֶׂה
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. שֶׁהִרִי הַשָּׁם הַעֲלִיזוֹן
 לֹא מִתְקַיֵּם בְּקִיּוּמֵנוּ, וְזֵהוּ בְּנֹק הַמֶּלֶךְ.

וְאֵפֶלֶוּ בְּזִמְנֵי דִישְׂרָאֵל בְּגִלּוֹתָא,
 וְצִלוּ צְלוֹתֵין בְּכָל יוֹמָא,
 אִיהִי סְלִקַת בְּיוֹמָא דָּא, לְקַמֵּי מַלְכָּא
 עֲלָאָה, וְתַבְעַת עַל בְּנֵהָא. וְכַדִּין
 אֲתַגְזְרוּ, כָּל אֵינוֹן נִוקְמִין, דְּזִמְנֵין
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד עִם אָדוֹם,
 וְאֲתַגְזַר הִיךָ זִמְנֵין דְּלִטּוֹרָא דָּא
 לְאֲתַעֲבְרָא מֵעֲלָמָא, כְּמָה דְּאֵת דְּאֵמַר
 (ישעיה כה) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֶצַח.

וְסִימְנָהּ, בְּזִמְנֵי דְּגִלּוֹתָא (אסתר ז) כִּי
 נִמְכְּרָנוּ אֲנִי וְגו'. כִּי אֵין
 הַצָּר שׁוֹה בְּנֹק הַמֶּלֶךְ. מָאִי בְּנֹק
 הַמֶּלֶךְ. כְּמָה דְּאֵת דְּאֵמַר, (יהושע ז)
 וְהִכְרִיתוּ אֶת שְׁמֵנוּ מִן הָאָרֶץ וּמַה
 תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. דְּהָא שְׁמָא
 עֲלָאָה, לֹא אֲתַקִּיִּים בְּקִיּוּמֵיהֶ, וְדָא
 אִיהוּ בְּנֹק הַמֶּלֶךְ.

חרות ושמחה

וְאִז, וְהָמֵן נִבְעַת מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 וְהַמְלִכָּה. אִז אֹר הַפְּנִים וְכָל
 שְׂמִחָה נִמְצְאָת, וְיִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים
 לְחֵרוֹת בְּיוֹם הַהוּא. וְאִז, מֵהַיּוֹם הַהוּא
 וְהִלְאָה, חֵרוֹת וְשְׂמִחָה בְּגִלּוֹי לְשִׁלֹּט
 עֲלֵיהֶם, וְאִז צְרִיף לְשִׁמּוֹח עִמָּהֶם.
 מִכָּאן וְהִלְאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּתְנָנוּ לוֹ חֵלֶק
 לְהִתְרַחֵק מֵהֶם, כִּף גַּם נוֹתְנִים לְשִׁאֵר
 הָעַמִּים לְהִתְרַחֵק מֵהֶם לְמִטָּה.

וְכַדִּין וְהָמֵן נִבְעַת מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 וְהַמְלִכָּה כַּדִּין, נְהִירוּ דְּאֵנְפִין,
 וְכָל חִירוּ אֲשַׁתְּכַת, וְיִשְׂרָאֵל נִפְקִי
 לְחִירוּ, בְּהַהוּא יוֹמָא. כַּדִּין מֵהַהוּא
 יוֹמָא וְלְהִלְאָה, חִירוּ וְחִדּוּת
 בְּאֲתַגְלִיא, לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיהֶוּ, כַּדִּין
 בְּעֵי לְמַחְדֵי עִמָּהוֹן, מִכָּאן וְלְהִלְאָה,
 כְּמָה דְּיִהְבּוּ לִיה חוֹלְקָא לְאֲתַפְרָשָׁא
 מִנְהוֹן, דְּכִי נְמִי יִהְבּוּ לְשִׁאֵר עַמִּין,
 לְאֲתַפְרָשָׁא מִנְהוֹן לְתַתָּא.

יום כפור - יום של נקיון

חלק ב
דף
קפ"ה
ע"ב

כפור, מדוע נקרא כפור? אלא מפני שמונקה כל טמאה ומעביר אותה מלפניו ביום ההוא. ועל זה יום כפור יום של נקיון, וכך קוראים לו, שכתוב (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם. כי היום הזה צריך לו לכתוב! מה זה כי ביום הזה? אלא משום שמוטהר מקדש למעלה ומתנקה (ומאיר), כתוב כי ביום הזה יכפר עליכם. יכפר וינקה בתחלה ביום הזה, כפי שיטהר, ולבסוף עליכם.

עוד, יכפר ביום הזה, וינקה לו בתחלה. וכל זה עליכם, בסבתכם צריך לנקות אותה, ולטהר אותה תחלה. יכפר - מי יכפר? אלא זהו עולם העליון שמואיר ומנקה לכלם. ועל זה כל צדדים רעים, שנקראים מצולות ים, עוברים, וכמו שאותן מצולות ים תלויות, כך גם תלויות שערות (שלו, שהוא צד) שלו, שהוא צד שלהם, ושער של הצד שהוא לא חלק.

כמו זה כתוב, (סו) וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם. וכל

כפור, אמאי אקרי כפור, אלא בגין דנקי כל מסאבו, ואעבר ליה מקמיה, בטהוא יומא. ועל דא, יום כפור: יומא דנקיוותא, והכי קרינא ליה. כתיב (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, כי היום הזה מובעי ליה, מאי כי ביום הזה. אלא בגין דאתדכי מקדשא לעילא, ואתנקי (נ"א ואתנהיר), כתיב כי ביום הזה יכפר עליכם, יכפר וינקי בקדמיתא ביום הזה, בגין דיתדכי, ולבתר עליכם.

תו, יכפר ביום הזה, וינקי ליה בקדמיתא, וכל דא עליכם, בגיבון אצטריך לנקאה ליה, ולדכאה ליה בקדמיתא. יכפר, מאן יכפר. אלא דא הוא עלמא עלאה, דנהיר ונקי לכלא. ועל דא בלהו סטרין בישין, דאקרון מצולות ים, אתעברו. וכמה דאינון מצולות ים תליין, הכי נמי תלייא שערא (ס"א דליה, דהוא סטרא וכו') דליה כל ההוא סטרא דלהו, ושערא דההוא סטרא לא שעי.

בגוונא דא כתיב, (ויקרא טז) וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם. וכל

חטאתם מפני ליה, אלא להנאה להון, מפאן ולהלאה לכל חטאתם דלא יביל מקטרנא לשלמאה עלייהו (ועל דא) ביומא דכפור, דאיהו קנוחא דכל חובין, ונקיו דלהון. בעאן ישראל לנקאה גרמייהו, ולמהך יחפי רגלין, כמלאכי עלאין. חמש ענווין, בגין לאסתייעא בחמש סמרין עלאין, דיומא דכפורי אפיק לון, ואינון תרעין דיליה.

חטאתם מפני ליה, אלא להנאה להון, מפאן ולהלאה לכל חטאתם דלא יביל מקטרנא לשלמאה עלייהו (ועל דא) ביומא דכפור, דאיהו קנוחא דכל חובין, ונקיו דלהון. בעאן ישראל לנקאה גרמייהו, ולמהך יחפי רגלין, כמלאכי עלאין. חמש ענווין, בגין לאסתייעא בחמש סמרין עלאין, דיומא דכפורי אפיק לון, ואינון תרעין דיליה.

לבושי כפרה

והיא יום הכפורים, וכשמתקשטת לפניו בלבושים יפים, שהם לבושי כפרה, היא נקראת הציץ שלו, המצנפת שלו, האבנט שלו. היא כלולה מארבעה בגדי לבן מצד הימין, ומארבעה בגדי זהב מצד השמאל. באותו זמן שמתקשטת בלבושים הללו של כפרה, נאמר בה ותלבש אסתר מלכות, ובהם נכנסת לפני ולפנים. זהו שכתוב ותעמד בחצר בית המלך הפנימית, ובהם נשאה חן בעיניו, וסוד הדבר - וראיתה לזכר ברית עולם, ומיד אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר.

ואיהי יום הכפורים, וכד אתקשטת קדמיה בלבושין שפירין דאינון לבושי כפרה, אתקריאת ציץ דיליה, מצנפת דיליה, אבנט דיליה, איהי כלילא מארבע בגדי לבן מסטרא דימינא, ומארבע בגדי זהב מסטרא דשמאלא, בהווא זמנא דאתקשטת באלין לבושין דכפרה אתמר בה (אסתר ה א) ותלבש אסתר מלכות, ובהון עאלת לפני ולפנים, הדא הוא דכתיב (שם) ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית, ובהון נשאה חן בעיניו, ורוא דמלה וראיתה לזכור ברית עולם (בראשית ט ז), ומיד אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר (דניאל ט יט).

תיקוני זוהר דף ב"ז ע"ב

בעשור לחדש השביעי

פְּתוּב (במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, וְכַתוּב (ויקרא כג)
אֲךָ בַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ. בַּעֲשׂוֹר - בַּעֲשִׂירֵי
צָרִיף לוֹ לֹמַר! מַה זֶה בַּעֲשׂוֹר? אֵלֶּא
מִשּׁוּם שֶׁעֲתָה בְיוֹם זֶה, כָּל מַדְרָגוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת בָּאוֹת אֵלָיו עַל אֵלָיו לְשֵׁרוֹת
עַל הַלְבָנָה וּלְהָאִיר אוֹתָהּ, וְכָלֵן בְּסוּד
שֶׁל עֶשֶׂר, עַד שֶׁעוֹלָה לְמֵאָה. וְכַאֲשֶׁר
עוֹמְדֵת בְּסוּד שֶׁל מֵאָה, אָז הַכֹּל
אֶחָד, וְנִקְרָא יוֹם הַכְּפוּרִים. וְעַל זֶה
בַּעֲשׂוֹר, כִּמּוֹ שֶׁאַתָּה אוֹמֵר זְכוּר,
שְׂמוֹר, שֶׁכֹּלֶם בָּאִים כְּדֵי לַעֲשׂוֹר
וּלְהָאִיר בְּסוּד שֶׁל עֶשֶׂר.

הַחֲזִיר הַזֶּקֶן הַזֶּה רָאֵשׁוּ כְּנֶגֶד רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לוֹ, (רַבִּי שְׁמַעוֹן)
הֲרִי יַדְעָתִי שֶׁשְּׂאֵלָה תִקְשֶׁה בְּכֹאֵן,
בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. אָמַר לוֹ רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וַדָּאִי, (זֶה בַּעֲשִׂירֵי נִכּוֹן הוּא וְנִכּוֹן הוּא,
אֲבָל בַּעֲשׂוֹר מִדּוּעַ נִכּוֹן) בַּעֲשׂוֹר נִכּוֹן הוּא. אִם
כֵּן הוּא, מִדּוּעַ עוֹלָה לְמֵאָה? וְהֲרִי
מִהַפְּסוּק לֹא נִרְאָה, אֵלֶּא שֶׁעוֹלָה
לְשִׁבְעִים, מִמִּשְׁמַע שְׁכַתוּב בַּעֲשׂוֹר
לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. וְכַאֲשֶׁר מַעֲשָׂרִים
לְשִׁבְעִי עֶשֶׂר פְּעָמִים, הֲרִי וַדָּאִי
עוֹלָה לְשִׁבְעִים. אָמַר לוֹ, עַל זֶה
הַחֲזִירִי רֵאשִׁי כְּלָפִיךָ, שֶׁהֲרִי יַדְעָתִי
שֶׁחֲכַם אַתָּה.

פְּתוּב (במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, וְכַתוּב (ויקרא כג)
אֲךָ בַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ. בַּעֲשׂוֹר,
בַּעֲשִׂירֵי מִיבְעֵי לִיהֵ, מֵאִי בַּעֲשׂוֹר.
אֵלֶּא, בְּגִין דְּהִשְׁתָּא בְיוֹמָא דָּא, כָּל
דְּרַגְיָן עֲלֵאִין, אַתְיִין אֵלֵין עַל אֵלֵין,
לְמַשְׂרֵי עַל סִיְהָרָא, וְלֹאֲנַהֲרָא לָהּ.
וְכִלְהוּ בְרוּזָא דְעֶשֶׂר, עַד דְּסִלְקָא
לְמֵאָה. וְכַד קְיָיְמָא בְרוּזָא דְמֵאָה, כְּדִין
כִּלְא חַד, וְאִקְרִי יוֹם הַכְּפוּרִים. וְעַל
דָּא בַּעֲשׂוֹר, כְּמָה דְאַתָּה אוֹמֵר זְכוּר,
שְׂמוֹר, דְּכִלְהוּ אַתְיִין בְּגִין לַעֲשׂוֹרָא
וְלֹאֲנַהֲרָא בְרוּזָא דְעֶשֶׂר.

אֶהְדֵּר הַאי סְבָא רִישִׁיָּה לְקַבְלִיהִ
דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לִיהֵ, (רַבִּי
שְׁמַעוֹן) הָא יַדְעָנָא דְשְׂאֵלְתָא תַבְּעִי
בְּהַאי, בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. אָמַר
לִיהֵ רַבִּי שְׁמַעוֹן וַדָּאִי, (ס"א דָּא בַּעֲשִׂירֵי
יָאוֹת הוּא, וְהִכִּי הוּא, אֲבָל בַּעֲשׂוֹר אֲמַאי וְכוּ')
בַּעֲשׂוֹר יָאוֹת הוּא. אִי הִכִּי הוּא,
אֲמַאי סְלִיק לְמֵאָה, וְהָא מִקְרָא לֹא
אַתְחִזִּי, אֵלֶּא דְסִלִּיק לְשִׁבְעִין, מִשְׁמַע
דְּכַתְיִב בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְכַד
מַעֲשָׂרֵי לְשִׁבְעֵאָה עֶשֶׂר וּמְנִין, הָא
וַדָּאִי סְלִיק לְשִׁבְעִין. אָמַר לִיהֵ, עַל דָּא
אַהֲרַנָּא רִישָׁא לְגַבְדָּא, דְּהָא יַדְעָנָא
דְּחַכְיָמָא אַנְתָּה.

בא וראה, שני סודות פאן. אַחַד, שְׁהָרִי הַלְבֵנָה נִקְרָאת חֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וּמִפְּנֵי כֵן נִקְרָא חֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי עֶשׂוֹר, מִפְּנֵי שֶׁשְׁמֹאֲרִים לָהּ עֶשֶׂר פְּעָמִים - הָרִי מֵאָה. וְעוֹד, דְּבַר זֶה שְׁאֲמַרְתָּ, וְדָאִי לְשִׁבְעִים עוֹלָה בְּיוֹם זֶה (ובמדרגה של שבעים היא, ובמדרגה של מאה היא, לדרגה של מאה להשלים ולהאיר). ובדרגה זו של שבעים, שְׁהָרִי בְּיוֹם זֶה נוֹטֵל לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל לְדוֹן, וְכֻלָּם עוֹמְדִים בְּנִשְׁמָה יוֹתֵר מֵהַגּוֹף, שְׁהָרִי בְּיוֹם זֶה עֲנוּי שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הוּא, וְלֹא שֶׁל הַגּוֹף, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תִעָנֶה. יוֹם זֶה לֹקַח לְכָל הַנֶּפְשׁוֹת וְנִמְצְאוֹת בְּרִשׁוֹתוֹ. וְאִם לֹא עוֹמְדֵת בְּסוֹד (ברשות) שֶׁל שִׁבְעִים, אֵין לָהּ רִשׁוֹת בְּנִפְשׁוֹת (לעמוד שם), שְׁעֲמִידַת הַנֶּפְשׁוֹת בְּסוֹד שֶׁל שִׁבְעִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ז) יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְגו'.

תא חזו, תרין רזין הקא, חד דהא סיהרא חדש השביעי אקרי, ובגין כד אקרי חדש השביעי עשור, בגין דקא מנהרין לה עשר זמנין, הא מאה. ותו, האי מלה דקאמרת, ודאי לשבעין סליקא בהאי יומא, (ובדרגא דשבעין איהו, ובדרגא דמאה איהו. לדרגא דמאה לאשלמא ולאנהרא). ובהאי דרגא דשבעין, דהא ביומא דא נטיל לכל עמא דישראל למידן, וכלהו קיימין בנשמתא יתיר מגופא, דהא ביומא דא ענויא דנפשא איהו, ולא מגופא, כמה דאת אמר ועניתם את נפשותיכם כי כל הנפש אשר לא תעונה. והאי יומא נטיל לכל נפשאן והווי ברשותיה, ואי לא קיימא ברזא (נ"א ברשותא) דשבעין, לית ליה רשו בנפשאן, (ס"א לקיימא תמן) דקיימא דנפשאן ברזא (דף קפ"ו ע"א) דשבעין, כמה דאת אמר (תהלים ז) ימי שנותינו בהם שבעים שנה וגו'.

אחד המרבה ואחד הממעיט

ואם תאמר, נפשות הילדים שלא השלימו לשבעים שנה לא שולטת בהם - ודאי ששולטת בהם, אבל לא בשלמות, כמי שזכה לימים הרבה למצוות התורה, ועם כל זה,

ואי תימא נפשאן דרבני דלא אשלימו לשבעין שנין לא שלטא בהו. ודאי שלטא בהו, אבל לא בשלימו, כמאן דזכי יומין סגיאין לפקודי אורייתא, ועם כל דא בכלהו

בְּכֹל שְׁבַעִים שָׁנָה הִיא הוֹלֶכֶת. וְעַל
 זֶה לְמַדְנִי, אֶחָד הַפְּרָבָה וְאֶחָד
 הַמְּמַעִיט. מַה זֶה אֶחָד? בְּיַחְדּוֹ שֶׁל
 שְׁבַעִים שָׁנָה, מִי שֶׁפְּרָבָה וּמִי
 שֶׁמְּמַעִיט.

שְׁבַעִין שָׁנִין אֲזָלָא. וְעַל דָּא תְּנִינָן אֶחָד
 הַפְּרָבָה וְאֶחָד הַמְּמַעִיט. מָאן אֶחָד.
 בְּיַחְדּוֹא דְשְׁבַעִין שָׁנִין, מָאן דְּאִסְגִּי,
 וּמָאן דְּאִמְעִיט.

גוּדֵל אַהֲבַת ה' לְיִשְׂרָאֵל

וְתִאֲנָא, זְכָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל
 יִתִּיר מִכָּל עַמּוּן עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי
 לְדַכָּאָה לְהוּ, וּלְרַחֲמָא עֲלֵיהוּ,
 דְּאִינּוּן חוֹלְקִיָּה וְעַדְבִּיָּה, הָדָא הוּא
 דְכְּתִיב (דְּבָרִים ל"ב) כִּי חָלַק יְהוָה
 עַמּוֹ וְגו', וְכְתִיב (דְּבָרִים ל"ב) יִרְפִּיבֵהוּ עַל
 בְּמַתִּי אֶרֶץ. עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ דִּיִּיקָא.
 דְּהָא אִינּוּן אֲתֵאֲחֲדָן לְעִילָא לְעִילָא.
 וְעַל דָּא קִרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְחִימוּתָא
 דִּילֵיהּ אֲתֵדְבֵק בְּהוּ, הָדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (מְלָאכִי א) אֶהְבַּתִּי אֶתְכֶם אָמַר
 יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ}, וְכְתִיב (דְּבָרִים ז') כִּי
 מֵאֲהַבַת יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} אֶתְכֶם וְגו',
 וּמִגּוֹ רְחִימוּתָא יִתִּירָא דְרַחֲמִים לְהוּ,
 יִתֵּב לֹזֵן יוֹמָא חַד בְּשִׁתָּא לְדַכָּאָה
 לְהוּ, וּלְזַכָּאָה לְהוּ מִכָּל חוֹבִיָּהוֹן,
 דְכְּתִיב, (וַיִּקְרָא טו) כִּי בְיּוֹם הַזֶּה וְגו'. בְּגִין
 דִּיהוֹן זְכָאִין בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא
 דְּאֵתִי, וְלֹא יִשְׁתַּפַּח בְּהוּ חוֹבָא. וְעַל דָּא
 בְּיוֹמָא דָּא, מִתְּעַטְרִין יִשְׂרָאֵל, וְשִׁלְטִין
 עַל כָּלְהוּ גְרִדִּינִין, וְעַל כָּלְהוּ טְהִירִין.

חלק ג
 דף ס"ב
 ע"ב

וְשִׁנְיָנוּ, אֲשֶׁרִי חֶלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 יִתֵּר מִכָּל הָעַמִּים עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה, שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 רוֹצֵה לְטַהַר אוֹתָם וּלְרַחֵם עֲלֵיהֶם,
 שֶׁהֵם חֶלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ. זֶהוּ שִׁפְתוֹב (דְּבָרִים
 ל"ב) כִּי חָלַק ה' עַמּוֹ וְגו'. וְכָתוּב (שם)
 יִרְפִּיבֵהוּ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ. עַל בְּמַתִּי
 אֶרֶץ דְּוָקָא, שֶׁהָרִי הֵם אֲחוּזִים לְמַעְלָה
 לְמַעְלָה, וְעַל כֵּן אֶהְבַּתוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא נִדְבַקְתָּ בָהֶם. זֶהוּ שִׁפְתוֹב
 (מְלָאכִי א) אֶהְבַּתִּי אֶתְכֶם אָמַר ה',
 וְכָתוּב (דְּבָרִים ז') כִּי מֵאֲהַבַת ה' אֶתְכֶם
 וְגו'. וּמִתּוֹךְ הָאֲהַבָּה הֵיטְרָה שְׂאוֹהֵב
 אוֹתָם, נִתֵּן לָהֶם יוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה
 לְטַהַר אוֹתָם וּלְזַכּוֹת אוֹתָם מִכָּל
 חֲטָאֵיהֶם, שִׁפְתוֹב כִּי בְיּוֹם הַזֶּה וְגו',
 כְּדֵי שִׁיְהִי צְדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִמְצָא בָהֶם חֲטָא.
 וְעַל כֵּן בְּיּוֹם הַזֶּה מִתְּעַטְרִים יִשְׂרָאֵל
 וְשׁוֹלְטִים עַל כָּל חוֹקְרֵי הַדִּין וְעַל כָּל
 הַרוֹחוֹת.

חלק ג
דף ס"ט
ע"ב

אך - למעט

תאנא, כתיב אך בעשור לחדש
השביעי הזה יום הכפורים
הוא וגו' וענינתם את נפשתיכם.
וכתיב והיתה לכם לחקת עולם
בחדש השביעי וגו'. מה שכתוב אך,
מה הוא רוצה כאן? אמר לו, זה בא
למעט, שפיון שאמר וענינתם את
נפשתיכם בתשעה לחדש, אמר (אחר
כך) אך בעשור, והיה צריך להיות אך
עשור! שבעשור הדבר תלוי.

אמר לו, אם כך, (שמות יב) אך ביום
הראשון תשביתו שאר
מבתיכם, ושנינו אך - חלק, חציו
אסור באכילת חמץ וחציו מתר. אך
כאן אך בעשור לחדש, אמר שחציו
אסור במלאכה (באכילה), וחציו
מתר. אמר ליה, אוף הכא בוענינתם
את נפשתיכם זה תלוי, שהרי ענוי לא
נמצא אלא מחצות היום ואילך, ויפה
הוא אך חלק בוענינתם את
נפשתיכם.

הוא וגו' וענינתם את נפשתיכם.
וכתיב והיתה לכם לחקת עולם
בחדש השביעי וגו'. אך דכתיב, מאי
קא בעי הכא. אמר ליה, למעוטא קא
אתיא. דכיון דאמר וענינתם את
נפשתיכם בתשעה לחדש, אמר
(לכתר) אך בעשור. אך עשור מיבעי
ליה, דבעשור תליא מלתא.

אמר ליה אי הכי, (שמות יב) אך ביום
הראשון תשביתו שאר
מבתיכם, ותנינן אך חלק, חציו אסור
באכילת חמץ, וחציו מותר. אוף הכא
אך בעשור לחדש, אימא דחציו
אסור במלאכה (נ"א באכילה), וחציו
מותר. אמר ליה אוף הכא בוענינתם
את נפשתיכם תליא, דהא ענוי לא
אשתכח אלא מפלגות יומא
ולתלאה, ושפיר הוא אך חלק
בוענינתם את נפשתיכם.

יכפר עליכם

אמר רבי אלעזר, כתוב כי ביום הזה
יכפר עליכם וגו'. אכפר עליכם
היה צריך להיות! אלא יכפר עליכם
- להכליל את היובל ששופע מענינתם

אמר רבי אלעזר, כתיב, (ויקרא מז) כי
ביום הזה יכפר עליכם וגו'.
אכפר עליכם מיבעי ליה. אלא יכפר
עליכם, לאכללא יובלא, דנגיד מבוועי

חלק ג
דף ס"ט
ע"ב

להשקות ביום הזה לכל עבר לרוות את הכל ולהשקות את הכל. וזה עליכם, פלומר עבורכם, לטהרם ביום הזה, שכתוב לפני ה' תטהרו, ולא ישלט עליכם הדין.

רבי יהודה אמר, אשריהם ישראל שהקדוש ברוך הוא התרצה בהם ורצה לטהר אותם שלא ימצא בהם חטא, כדי שיהיו בני היכלו וידורו בהיכלו. ולעתיד לבא כתוב, (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וגו'.

מצות התענות ביום כ

מצוה זו, להתענות ביום הכפורים, להכניע את הגוף ואת הנפש בסוד של חמשה ענויים של חמש דרגות של יום הכפורים. שהרי המקטרג בא להזכיר את חטאיכם, כמו שנתבאר, וכלם בתשובה שלמה לפני אביהם. הכל כמו שנאמר בכמה מקומות. (ע"כ רעיא מהימנא).

לאשקא בהאי יומא לכל עיבר, לארואה כלא, ולאשקאה כלא. ודא עליכם, פלומר, בגניבון לדבא לכון בהאי יומא, דכתיב לפני יהוה אלהינו תטהרו. ולא ישלמ עליכו דינא.

רבי יהודה, אמר וכאין אינן ישראל, דקודשא בריך הוא אתרעי בהו, וכעי לדבא להו, דלא ישתבח בהו חובה, בגין דיהון בני היכליה, וידורון בהיכליה. ולומנא דאתי כתיב, (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וגו'.

חלק ג
דף ק"ב
ע"א

פקודא דא, לאתענאה ביומא דכפורי, לאכנעא גופא ונפשא, ברזא דחמשה ענויין, דחמשה דרגין דיומא דכפורי. דהא מקטרגא קא אתי לאדכרא חוביהון, כמה דאתמר. וכלהו בתיובתא שלימתא קמי אבוהון. כלא, כמה דאתמר בכמה דוכתי. (ע"כ רעיא מהימנא).

ביום הזה

רבי אלעזר שאל את רבי שמעון אביו. אמר לו, למה במקום

רבי אלעזר שאל לרבי שמעון אביו, אמר ליה, האי יומא אמאי הוא

חלק ג
דף ק"ב
ע"ב

הַזֶּה הַיּוֹם הַזֶּה תִּלְוִי וְלֹא בְדַרְגָּה אַחֲרַת, שְׂרֹאֵי הוּא לְהִיּוֹת בְּדַרְגָּה שְׂשֵׁם שׁוּרָה הַמְּלֶךְ יוֹתֵר מִהַכֵּל? אָמַר לוֹ רַבִּי שְׂמַעוֹן, אֲלַעְזָר בְּנֵי, כִּף הוּא וְדַאי, וְיִפְהָ שְׂאֵלָתָ.

בְּהַאי אֲתֵר תְּלִי, וְלֹא בְּדַרְגָּא אַחֲרָא, דִּיאֹת הוּא לְמַהוּ בְּדַרְגָּא דְּמַלְכָּא שְׂאֵרֵי, יִתִּיר מַכְּלָא. אָמַר לִיה רַבִּי שְׂמַעוֹן, אֲלַעְזָר בְּרִי, הֲכִי הוּא וְדַאי, וְיִאֹת שְׂאֵלָתָ.

מִי שֵׁלָא סוֹלַח לְחַבִּירוֹ

וְעַל זֶה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים עוֹבְרֵת בְּכֹל הַשְּׁבָעִים, וְנִשְׁלַמְת דְּרָגָה זֹו בְּכֹלֶם, וְכֹל הַנְּשַׁמּוֹת עוֹלוֹת לְפָנָיו, וְדָן אֵת כָּלֵן בְּדִין, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם זֶה. מִי שֵׁלָא הָעֵבִיר טַנּוּף מְרוּחוֹ לְכַפֵּר עָלָיו, (בְּיוֹם זֶה) כִּפְּשֵׁר עוֹלָה תְּפִלְתוֹ בְּיוֹם זֶה, טוֹבֵעַ בְּמִקּוֹם הַהוּא שְׂנַקְרָא רְפִישׁ וְטִיט, וְהוּא מְצוֹלוֹת יָם, וְלֹא עוֹלָה לְהִיּוֹת עֶטְרָה בְּרֵאשׁ הַמְּלֶךְ.

וְעַל דָּא, בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרֵי אַעֲבַר בְּכִלְהוֹ שְׁבַעִין, וְאִשְׁתְּלִים הַאי דְּרָגָא בְּכִלְהוֹ, וְכֹל גִּשְׂמַתִּין סְלִקִין קַמֵּיה, וְדַאִין לְהוֹן בְּדִינָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא חַיִּים עָלֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּיוֹמָא דָּא, מָאן דְּלֹא אַעֲבַר טִינָא מְרוּחִיה לְכַפְּרָא עָלֵיה, (בְּיוֹמָא דָּא) כַּד סְלִיק צְלוֹתֵיה בְּהַאי יוֹמָא, טַבֵּעַ בְּהַהוּא אֲתֵר דְּאִקְרִי רְפִישׁ וְטִיט, וְאִיהוּ מְצוֹלוֹת יָם וְלֹא סְלִיק לְאִתְעַטְרָא בְּרִישָׁא דְּמַלְכָּא.

חלק ב
דף קפ"ו
ע"א

בֵּא רָאָה, הַמְּלֶךְ הַקְדוּשׁ הַשְּׂאִיר אֵת הַיְכָלוֹ וּבֵיתוֹ בְּיַד הַגְּבִינָה, וְהַשְּׂאִיר אֵת בְּנָיו עִמָּה כְּדִי לְהַנְהִיגֵם וּלְהַלְקוֹתֵם וּלְשָׂרוֹת בְּתוֹכֶם. שְׂאֵם זֹוֹכִים, הַגְּבִינָה נִכְנָסַת בְּשִׁמְחָה וּבְכַבּוּד אֵל הַמְּלֶךְ. וְאֵם לֹא זֹוֹכִים, הִיא וְהֵם חוֹזְרִים לְגָלוּת. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, כְּמוֹ שְׂפַתוֹב (מְשַׁלֵּי ט) מְשַׁדָּד אָב יְבָרִיחַ אִם. וְכַתּוּב (ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

תָּא חֲזִי, מַלְכָּא קְדִישָׁא, שְׂבִיק הַיְכָלִיה וּבֵיתִיה בִּידָא דְּמַטְרוֹנִיתָא, וְשִׁבַק לְבָנָיו עִמָּה, בְּגִין לְדַבְּרָא לֹזֵן, וְלֹא לְקָאָה לֹזֵן, וְלִמְשָׁרֵי בְּגוּוֹיָהוּ. דָּאי זְכָאן מַטְרוֹנִיתָא עֲאֵלַת בְּחַדְוֹתָא בִּיקְרָא לְגַבֵּי מַלְכָּא. וְאִי לֹא זְכָאן, הִיא וְאִינוּן, אִתְהַדְרוּ בְּגָלוּתָא. וְהָא אוֹקִימָנָא, כְּמָה דְּכַתְּיב, (מְשַׁלֵּי ט) מְשַׁדָּד אָב יְבָרִיחַ אִם. וְכַתְּיב, (ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

חלק ג
דף ק"ב
ע"ב

וְעַל דָּא אֵית יוֹמָא חַד בְּשַׁתָּא,
 לְאַשְׁמַחָא בְּהוּ, וְלַעֲיִינָא בְּהוּ.
 וְכַד אֲזַדְמֵן הָאֵי יוֹמָא, אִימָא עֲלָאָה
 דְּכָל חִירוּ בִידְהָא, אֲזַדְמֵן לְקַבְּלֵיהּ,
 לְאַסְתַּבְּלָא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל. וַיִּשְׂרָאֵל
 אֲזַדְרוּ בְּהָאֵי יוֹמָא, בְּכַמְּה פּוֹלְחֵנִין,
 בְּכַמְּה צְלוֹתִין, בְּכַמְּה עֲנוּיִין, בְּלָהוּ
 בְּזִבּוּתָא. כְּדִין אֲזַדְמֵן לְהוּ חִירוּ,
 מֵאַתְר דְּכָל חִירוּ בִידְהָא דְמַטְרוּנִיתָא.
 בְּנֵי מַלְכָא בְּנָהָא, דְּאַתְּפַקְדָן בִּידְהָא,
 כְּלָהוּ זַכָּאִין, כְּלָהוּ בְּלָא חֲטָאִין, בְּלָא
 חוּבִין, כְּדִין אֲזַדְרוּגַת (ס"א) וְכַד אֲזַדְמֵן הָאֵי
 יוֹמָא וַיִּשְׂרָאֵל אֲזַדְמֵנוּ בְּהָאֵי יוֹמָא בְּכַמְּה פּוֹלְחֵנִין בְּכַמְּה
 צְלוֹתִין בְּכַמְּה עֲנוּיִין כְּלָהוּ בּוֹכּוּתָא כְּדִין אִימָא עֲלָאָה
 דְּכָל חִירוּ בִידְהָא אֲזַדְמֵנָת לְקַבְּלָא לְאַסְתַּבְּלָא בְּהוּ
 בִישְׂרָאֵל וְחֲמַתָּא בְּנֵי מַלְכָא בְּנָהָא (נ"א בְּרָהָא)
 דְּאַתְּפַקְדָן בִּידְהָא דְמַטְרוּנִיתָא כְּלָהוּ
 זַכָּאִין בְּלָא חֲטָאִין בְּלָא חוּבִין כְּדִין
 אֲזַמְיֵנָת לְהוּ חִירוּ מֵאַתְר דְּכָל חִירוּ
 בִידְהָא דְמַטְרוּנִיתָא כְּדִין מַטְרוּנִיתָא
 (עֲלָאָה) לְגַבֵּי מַלְכָא, בְּנַהִירוּ, בְּחַדּוּהָ,
 בְּשְׁלִימוּ, בְּרַעוּתָא. דְּהָא רַבִּיאת בְּנִין
 לְמַלְכָא עֲלָאָה כְּדָקָא יָאוּת.

וְכַד הָאֵי יוֹמָא לֹא אֲשַׁתְּכַחוּ כְּדָקָא
 יָאוּת, וְוִי לֹזֵן, וְוִי לְשְׁלוּחֵיהוּן,
 וְוִי דְּהָא מַטְרוּנִיתָא אֲתַרְחַקַת מִן
 מַלְכָא, וְאִימָא עֲלָאָה אֲסַתְּלַקַת, וְלֹא
 נְפִיק מִנָּה חִירוּ לְעֵלְמִין. זַכָּאִין אֵינּוּן

וְעַל כֵּן יֵשׁ יוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה לְהַשְׁגִּיחַ
 בָּהֶם וּלְעֵינֵי בָּהֶם. וּכְשֶׁמִּזְדַּמֵּן
 הַיּוֹם הַזֶּה, הָאֵם הָעֲלִיזוּנָה, שְׁפַל
 הַחֲרוּת בִּידְיָהּ, מִזְדַּמְנַת כְּנִגְדֵי
 לְהַסְתַּפֵּל בִּישְׂרָאֵל. וַיִּשְׂרָאֵל מִזְדַּרְזִים
 בַּיּוֹם הַזֶּה בְּכַמְּה עֲבוּדוֹת, בְּכַמְּה
 תַּפְלוֹת, בְּכַמְּה עֲנוּיִים, כְּלָם בְּזִכּוּת.
 וְאַזְ מִזְדַּמְנַת לָהֶם חֲרוּת, מֵהַמְּקוֹם
 שְׁפַל הַחֲרוּת בִּידְיָהּ שֶׁל הַגְּבִירָה. בְּנֵי
 הַמֶּלֶךְ בְּנֵיהּ, שֶׁנִּפְקְדוּ בִּידְיָהּ, כְּלָם
 זַכָּאִים, כְּלָם בְּלֵי חֲטָאִים, בְּלֵי עוֹנוֹת.
 אַזְ מִזְדַּרְזֵגַת (וּכְאֲשֶׁר מִזְדַּמֵּן הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּשְׂרָאֵל
 הַזְדַּמְנוּ בַּיּוֹם הַזֶּה בְּכַמְּה עֲבוּדוֹת, בְּכַמְּה תַּפְלוֹת, בְּכַמְּה
 עֲנוּיִים - הַכֹּל בְּזִכּוּת. אַזְ הָאֵם הָעֲלִיזוּנָה שְׁפַל הַחֲרוּת
 בִּידְיָהּ מִזְדַּמְנַת כְּנִגְדֵי לְהַסְתַּפֵּל בִּישְׂרָאֵל, וְרוּאָה אֶת בְּנֵי
 הַמֶּלֶךְ בְּנֵיהּ (בְּנָה) שֶׁנִּפְקְדוּ בִּידְיָהּ שֶׁל
 הַגְּבִירָה, כְּלָם זַכָּאִים בְּלֵי חֲטָאִים,
 בְּלֵי חוּבוֹת, וְאַזְ מִזְדַּמְנַת לָהֶם חֲרוּת
 מִמְּקוֹם שְׁפַל הַחֲרוּת בִּידְיָהּ שֶׁל
 הַגְּבִירָה, וְאַזְ הַגְּבִירָה הָעֲלִיזוּנָה) לְמֶלֶךְ
 בְּאוּר, בְּשִׁמְחָה, בְּשְׁלֵמוֹת, בְּרַצוֹן.
 שְׁהֵרִי גִדְלָה בְּנִים לְמֶלֶךְ הָעֲלִיזוֹן
 כְּרָאוּי.

וּכְשֶׁבִיּוֹם הַזֶּה אֵינָם נִמְצְאִים כְּרָאוּי
 - אוּי לָהֶם! אוּי
 לְשְׁלוּחֵיהֶם! אוּי שְׁהֵרִי הַגְּבִירָה
 הַתַּרְחַקָה מִן הַמֶּלֶךְ, וְהָאֵם הָעֲלִיזוּנָה
 מִסְתַּלְקַת, וְלֹא יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ חֲרוּת

לְעוֹלָמִים. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַד אוֹתָם אֶת
 דְּרָכָיו כְּדֵי לְהַנְצִיל מִן הַדִּין, וְיִמְצְאוּ
 צְדִיקִים לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ויקרא טז)
 כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר
 אֶתְכֶם. וְכָתוּב (יחזקאל לז) וְזָרְקָתִי
 עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכֹּל
 טְמֵאוֹתֵיכֶם וְגו'.

מקרא קודש יהיה לכם

וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי (במדבר כט) -
 שֶׁהוּא תִשְׁרִי. מִקְרָא קֹדֶשׁ
 יִהְיֶה לָכֶם - זֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁהוּא
 עֲשִׂירִי, י', כָּלֹל מֵעֲשָׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בּו חֲמֵשׁ תַּפְלוֹת, לְחַבֵּר אוֹתוֹ
 עִם ה'. (מֵהוּ מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם? זֶה יוֹם
 הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא עֲשִׂירִי, י', כָּלֹל מֵעֲשָׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בּו חֲמֵשׁ תַּפְלוֹת, לְחַבֵּר עִם ה') מֵהוּ מִקְרָא
 קֹדֶשׁ? לְהַבְדִּילוֹ מִשְׁאֵר יָמֵים שְׁיֵשׁ
 בָּהֶם עֲבוּדָה שֶׁל חַל. וּמִשׁוּם זֶה, כָּל
 מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ.

שְׂיָמִים שְׂיֵשׁ בָּהֶם מְלֹאכָה שֶׁל חַל,
 הֵם מִצַּד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע. שֶׁהַתְּהַפֵּךְ מִמַּטָּה לְנַחֵשׁ,
 וּמִנַּחֵשׁ לְמַטָּה, לְכֹל אֶחָד כְּפִי
 מֵעֲשָׂיו. וְזֶה מְטַטְרוֹן מַטָּה, נַחֵשׁ,
 סְמָאֵל. אָבֵל בַּיּוֹם זֶה, שֶׁהוּא יוֹם
 הַכַּפּוּרִים שֶׁנִּקְרָא קֹדֶשׁ, שׁוֹלֵט עַץ
 הַחַיִּים, שֶׁלֹא מִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ שְׁטָן

יִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹלִיף
 לֹון אוֹרְחוֹי, בְּגִין לְאַשְׁתַּזְבָּא מִן דִּינָא,
 וְיִשְׁתַּכְּחוּן זַכָּאִין קַמֵּיהּ. הֲדָא הוּא
 דְכָתוּב, (ויקרא טז) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר
 עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם. וְכָתוּב, (יחזקאל
 לו) וְזָרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים
 וְטַהַרְתֶּם מִכֹּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וְגו'.

וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, (במדבר כט)
 דְּאִיהוּ תִשְׁרִי. מִקְרָא קֹדֶשׁ
 יִהְיֶה לָכֶם, דָּא יוֹם הַכַּפּוּרִים. דְּאִיהוּ
 עֲשִׂירִי י', כָּלֹל מֵעֲשָׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בִּיהּ ה' צְלוֹתִין, לְחַבֵּרָא לָהּ
 עִם ה'. (מֵאִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם. דָּא יוֹם
 הַכַּפּוּרִים דְּאִיהוּ עֲשִׂירִי י', כָּלֹל מֵעֲשָׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בִּיהּ ה' צְלוֹתִין, לְחַבֵּרָא עִם ה') מֵאִי מִקְרָא
 קֹדֶשׁ. לְאַפְרָשָׁא לִיהּ מִשְׁאֵר יוֹמִין,
 דְּאִית בְּהוּ פּוֹלְחָנָא דְחוֹל. וּבְגִין דָּא,
 כָּל מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ.

דְּיוֹמִין דְּאִית בְּהוּן מְלֹאכֶת חוֹל,
 אִיגוֹן מִסְטָרָא דְעֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע. דְּאִתְהַפֵּךְ מִמַּטָּה לְנַחֵשׁ,
 וּמִנַּחֵשׁ לְמַטָּה. לְכֹל חַד כְּפּוּם עוֹבְדוּי,
 וְדָא מְטַטְרוֹן מַטָּה, נַחֵשׁ, סְמָאֵל. אָבֵל
 בְּהַאי יוֹמָא דְאִיהוּ יוֹם הַכַּפּוּרִים
 דְּאִתְקְרִי קֹדֶשׁ, שֶׁלֹא אֵילָנָא דְחַיִּי,
 דְּלֹא אֲשַׁתַּתֵּף עִמֵּיהּ שְׁטָן וּפְגַע רַע.

חלק ג
 דף רנ"ה
 ע"א

ופגַע רַע. ומצדו (תהלים ה) לא יגַרף רַע. ומשום זה יש בו מנוחה לעבדים בעץ החיים, (ומשתתפים אצלו) ובו יוצאים לחרות, בו יוצאים משלשלותיהם.

ומסמריה (תהלים ה) לא יגַרף רַע. ובגין דא, ביה גיחין עבדין באילנא דחיי, (נ"א ואשתתפן גביה) וביה נפקן לחירות, ביה נפקי משלשליהון.

כג נדרי

אלו שיש עליהם גזר דין בגדר ובשבועה, ומשום זה התקינו לומר בו: כל נדרים ואסורים וכו', כלם יהיו משבתיים ועזובים בלי תקף ולא קיימים. ומשום זה נדר של שם 'הנ"ה', שהיא תפארת. ושבועה - של אדני, שהיא מלכות. שעשו על גלות שלכם, בחכמה ובינה יהיו נעזבים ומשבתיים ללא תקף ובלי קיום, (במדבר טו) ונסלח לכל עדת בני ישראל. שחסד הוא מים, וגבורה אש, ותפארת אור. ומשום זה בארו בעלי המשנה, התר נדרים פורחים באור.

אינון דאית עלייהו גזר דין, בגדר ובשבועה, ובגין דא תקינו למימר ביה, כל נדרי ואיסרי וכו', פוליהון יהון שביתין ושביקין לא שרירין ולא קיימין. ובגין דא נדר דיהנ"ה, דאיהו תפארת. ושבועה דאדני, דאיהו מלכות. דעבדו על גלותא דלהון, בחכמה ובינה יהון שביקין ושביתין לא שרירין ולא קיימין, (במדבר טו) ונסלח לכל עדת בני ישראל. דחסד איהו מים. וגבורה אש. תפארת אור. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, התר נדרים פורחים באור.

ומשום ששבועה ממלכות, שהיא למטה מפנו, פךשוהו, נדרים על גבי שבועות עולים. ועוד פךשו, כל הנשבע כאלו נשבע במלך עצמו, וכל הנזדר כאלו נזדר בחיי המלך. המלך עצמו - אדני חיי המלך - 'הנ"ה'. ומשום זה נאמר (במדבר ל) כי ידר נדר ליהנ"ה.

ובגין דשבועה ממלכות, דאיהו לתתא מיניה. אוקמוה, נדרים על גבי שבועות עולים. ועוד אוקמוה, כל הנשבע כאלו נשבע במלך עצמו. וכל הנזדר כאלו נזדר בחיי המלך. המלך עצמו, אדני חיי המלך, 'הנ"ה'. ובגין דא (במדבר ל) כי ידר נדר ליהנ"ה.

וְאֵף כִּף יֵשׁ סוּד אַחַר, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ -
 חֲכָמָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (קהלת ז)
 הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְעֵלְיָהּ. כָּל הַנּוֹדֵר
 בִּיהוָה, שֶׁהוּא תַּפְאֶרֶת, כָּאלוֹ נוֹדֵר
 בַּחֲכָמָה, שֶׁהוּא שֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו
 ה"א, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ. וְכָל הַנִּשְׁבַּע בְּאֲדָנָי,
 כָּאלוֹ נִשְׁבַּע בַּמֶּלֶךְ עֲצָמוֹ. עֲצָמוֹ, זו
 אִמָּא עֲלִיזָנָה, כָּאלוֹ נִשְׁבַּע בָּהּ, שֶׁהִיא
 (שְׁמוֹת כד) עֲצָם הַשָּׁמַיִם לְטַהַר. מִצַּד
 הַחֶסֶד - (בְּרַאשִׁית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי.
 וּבִשְׂרַם מִבְּשָׂרֵי - מִצַּד הַגְּבוּרָה, זו
 מַלְכוּת. וּבַחֲכָמָה, שֶׁהִיא חַיֵּי תַּפְאֶרֶת,
 הוּא עוֹלָה לְקִרְאת אָדָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב
 (ישעיה מז) כְּתַפְאֶרֶת אָדָם.

וְאֵוֶף הָכִי אֵיִת רָזָא אַחְרָא, חַיֵּי (דף
 רנ"ה ע"ב) הַמֶּלֶךְ, חֲכָמָה. הָרָא
 הוּא דְכְּתִיב, (קהלת ז) הַחֲכָמָה תַּחֲיָה
 בְעֵלְיָהּ. כָּל הַנּוֹדֵר בִּיהוָה, דְּאִיהוּ
 תַּפְאֶרֶת. כָּאלוֹ נוֹדֵר בַּחֲכָמָה, דְּאִיהוּ
 יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ. וְכָל
 הַנִּשְׁבַּע בְּאֲדָנָי, כָּאלוֹ נִשְׁבַּע בַּמֶּלֶךְ
 עֲצָמוֹ. עֲצָמוֹ דָּא אִמָּא עֲלָאָה, כָּאלוֹ
 נִשְׁבַּע בָּהּ, דְּאִיהוּ (שְׁמוֹת כד) עֲצָם
 הַשָּׁמַיִם לְטַהַר. מִסְטָרָא דְחֶסֶד,
 (בְּרַאשִׁית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי. וּבִשְׂרַם
 מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, דָּא מַלְכוּת.
 וּבַחֲכָמָה דְּאִיהוּ חַיֵּי תַּפְאֶרֶת, אִיהוּ
 סְלִיק לְאַתְקָרֵי אָדָם, הָרָא הוּא
 דְכְּתִיב, (ישעיה מז) כְּתַפְאֶרֶת אָדָם.

מִיתַת בְּנֵי אַהֲרֹן

שְׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּיוֹם הַכְּפוּרִים
 הִזָּה תִּקְנֵנוּ לְקִרְא פְּרָשָׁה זו,
 לְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת, בְּשִׁבִיל זֶה
 סֵדֶר הַיּוֹם הִזָּה כָּאֵן הַסְּתֵדֶר, וּמִשׁוּם
 שְׁמִיַתת בְּנֵי אַהֲרֹן מְכַפֶּרֶת עַל
 יִשְׂרָאֵל.

תְּאֵנָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּהַאי יוֹמָא
 דְּכְפוּרֵי, אַתְתִּקֵּן לְמִקְרֵי
 פְּרָשָׁתָא דָּא, לְכַפֵּרָא לְיִשְׂרָאֵל
 בְּגִלוֹתָא, בְּגִין דָּא, סֵדֶרָא דְיוֹמָא דָּא,
 הָכָא אַסְתֵּדֶר, וּבְגִין דְּמִיתַתְהוֹן דְּבְנֵי
 אַהֲרֹן, מְכַפֵּרָא עַל יִשְׂרָאֵל.

חלק ג
 דף ב"ז
 ע"ב

צַעַר עַל אַבְדֵן הַצַּדִּיקִים

מִכָּאֵן לְמַדְנּוּ, כָּל אוֹתוֹ בֶּן אָדָם
 שְׁיִסּוּרֵי רְבוּנוּ בָּאִים עָלָיו -
 כְּפַרְת חֲטָאֵיו הֵם. וְכָל מִי שְׁמַצְטַעַר

מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, כָּל הַהוּא בַר נֶשׁ
 דְּיִסּוּרֵי דְמֵאֲרִיָּה אַתְיִין עָלֵיהּ,
 כְּפַרְה דְּחוּבֵי אֵינוֹן. וְכָל מָאן

חלק ג
 דף ב"ז
 ע"ב

דמִצְטַעַר עַל יִסּוּרֵיהוֹן דְּצַדִּיקָא, מַעֲבִירִין חוֹבֵיָא דְלֵהוֹן מַעְלָמָא. וְעַל דָּא בְיוֹמָא דָּא, קוֹרִין, אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֱהָרָן, דִּישְׁמַעוֹן עִמָּא, וַיִּצְטַעְרוּן עַל אַבְדֵּיהוֹן דְּצַדִּיקָא, וַיִּתְכַּפֵּר לְהוֹן חוֹבֵיָהוּ. וְכַל דְּמִצְטַעַר עַל אַבְדֵּיהוֹן דְּצַדִּיקָא, אוֹ אַחִית דְּמַעִין עֲלֵיהוּ, קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְכַרִּיז עֲלֵיהּ וְאוֹמֵר, (ישעיה ו) וְסָר עֲוֹנָךְ וְחַטָּאתְךָ תִּכְפֹּר. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְלֹא יְמוֹתוֹן בְּנוֹי בְיוֹמוֹי. וְעֲלֵיהּ כְּתִיב, (ישעיה נג) יִרְאֶה זֶרַע יִאֲרִיךְ יָמִים וְגו'.

עַל יִסּוּרֵי הַצַּדִּיקִים, מַעֲבִירִים חַטָּאֵיהֶם מִן הָעוֹלָם. וְעַל כֵּן בְּיוֹם הַזֶּה קוֹרְאִים אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֱהָרָן, שִׁישְׁמַעוּ הָעָם וַיִּצְטַעְרוּ עַל אֲבֵדוֹן הַצַּדִּיקִים, וַיִּתְכַּפְּרוּ לָהֶם חַטָּאֵיהֶם. וְכֹל מִי שֶׁמִּצְטַעַר עַל אֲבֵדָנָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים אוֹ מוֹרִיד עֲלֵיהֶם דְּמַעוֹת, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַרִּיז עֲלָיו וְאוֹמֵר: (ישעיה ו) וְסָר עֲוֹנְךָ וְחַטָּאתְךָ תִּכְפֹּר. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שְׁלֹא יְמוֹתוֹ בְּנוֹי בְּיָמָיו. וְעֲלָיו כְּתוּב, (שם נג) יִרְאֶה זֶרַע יִאֲרִיךְ יָמִים וְגו'.

וירא כי אין איש

וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה, אִם אֵית מָאן דִּיתְעַר בְּתַיּוּבְתָא לְתַבְרָא בֵּית אֲסוּרִין דְּלֵהוֹן, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מט ט) לֵאמֹר לְאֲסוּרִים צֹאוּ, וְלֹאֲשֶׁר בַּחֲשֵׁךְ הִגְלוּ, וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ, אֶלָּא אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּגוּ, בַּעֲסָקִין דְּלֵהוֹן, בְּאוֹרְחִין דְּלֵהוֹן, אִישׁ לְבַצְעוֹ מְקַצְהוּ, בְּבַצְעָא דְהָאֵי עֲלָמָא, לִירְתָא הָאֵי עֲלָמָא, וְלֹאוּ אֵינוֹן מַסְטְרָא דְאֵלִין דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שמות יח כא), אַנְשֵׁי חֵיל, יִרְאִי אֱלֹהִים, אַנְשֵׁי אֲמַת, שְׁנָאֵי בְּצַע, אֶלָּא כְּלָהוּ צְוּוּחִין בְּצִלּוֹתֵין בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי כְּכֻלְבִּים, הֵב לָנָא מְזוּנָא, וְסִלִּיחָה וְכַפְרָה וְחַיִּי, כְּתַבְנוּ לְחַיִּים,

תיקוני
זוהר דף
כ"ב
ע"א

וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה, אִם יֵשׁ מִי שִׁיתְעוֹרֵר בְּתַשׁוּבָה לְשִׁבְרָא אֶת בֵּית הָאֲסוּרִים שְׁלֵהֶם, זֶהוּ שְׁכַתוּב לֵאמֹר לְאֲסוּרִים צֹאוּ וְלֹאֲשֶׁר בַּחֲשֵׁךְ הִגְלוּ, וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ, אֶלָּא אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּגוּ, לַעֲסָקִים שְׁלֵהֶם, לְדַרְכִּים שְׁלֵהֶם, אִישׁ לְבַצְעוֹ מְקַצְהוּ, בְּבַצְעַ שְׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, לִירֵשׁ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵינָם מִצַּד אֵלוּ שְׁנַאֲמַר בְּהֶם אַנְשֵׁי חֵיל, יִרְאִי אֱלֹהִים, אַנְשֵׁי אֲמַת, שְׁנָאֵי בְּצַע, אֶלָּא כְּלָם צוֹעֲקִים בְּתַפְלָה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים כְּמוֹ כְּלָבִים, הֵב לָנוּ מְזוּן וְסִלִּיחָה וְכַפְרָה וְחַיִּים, כְּתַבְנוּ לְחַיִּים, וְהֵם עֲזִי נַפְשׁ כְּכֻלְבִּים.

שְׁהֵם אַמּוֹת הָעוֹלָם שְׂצוּעֵקִים כְּנִגְדּוֹ
וְאִין לָהֶם בִּשְׁת פְּנִים, שְׂאִין מִי
שְׂקוּרָא לּוּ בַתְּשׁוּבָה שְׂיַחְזִיר אֶת
שְׂכִינְתּוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂהִיא
מְרַחֶקֶת מִפְּנֵינוּ, לַחֲזוֹר אֵלָיו, וְנִדְמִים
לְכַלְבִּים, שְׂנֶאֱמַר בָּהֶם וַיִּתְעַרְבוּ
בַּגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְאוֹתָם עֲרַב
רַב, שְׂכָל חֶסֶד שְׂעוֹשִׂים, הֵם עוֹשִׂים
אוֹתוֹ לְעֶצְמָם.

וְעוֹד הֵם מִבְּקָשִׁים מְזוּן וְכִסּוּיָא
וְעוֹנָה, שְׂהִיא עוֹנַת זְווגָם,
שְׂנֶאֱמַר בָּהּ שְׂאֲרָה כְּסוּתָה וְעִנְתָהּ
לֹא יִגְרַע, וְאִין מִי שְׂשׂוֹאֵל מְזוּן,
שְׂהוּא תוֹרָה, שְׂאֲרָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה,
וְהִיא הָאֵם הָעֲלִיזָה שְׂנֶאֱמַר בָּהּ וְאֵל
תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמָּךְ. כְּסוּתָה זֶה כְּסוּי
הַצִּיצִית וְעֵטוֹף שְׂלָה, וְתַפְלִין שֶׁל
יָד, שְׂנֶאֱמַר בָּהּ תַּפְלָה לְעֵנִי כִי
יַעֲטֹף. וְעִנְתָהּ זֹו קְרִיאַת שְׂמֵעַ
בְּעוֹנָתָה. שְׂאֵם שְׂלֶשׁ אֵלֶּה לֹא
יַעֲשֶׂה לָהּ, לַשְּׂכִינָה, וַיִּצְאָה חֲנָם אִין
כְּסָף, אִין לּוּ בּוֹשָׁה מִן הַשְּׂכִינָה,
הוּא חֲצוּפָה. וְעוֹד אִין כְּסָף, לֹא יִהְיֶה
לּוּ כְּסוּפִים לְעוֹלָם הַבָּא.

וְאִינוּן עֵזִי נֶפֶשׁ כְּכַלְבִּים, דְּאִינוּן אוּמִין
דְּעֵלְמָא דְּצוּחִי לְגַבִּיהַ וְלִית לֹון בִּשְׁת
אֲנַפִּין, דְּלֹא אִית מָאן דְּקָרָא לִיה
בְּתִיבְתָא, דִּיחֲזוֹר שְׂכִינְתִיה לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהִי מְרַחֶקָא מִנִּיהַ,
לְמַהֲדַר לְגַבִּיהַ, וְאִדְמִיין לְכַלְבִּים,
דְּאִתְמַר בְּהוּן (תְּהִלִּים קו לֵה) וַיִּתְעַרְבוּ
בַּגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְאִינוּן עֲרַב
רַב, דְּכָל חֶסֶד דְּעַבְדִּין לְגַרְמִיהוּ
עַבְדִּין.

וְעוֹד אִינוּן שְׂאֵלִין מְזוּנָא וְכִסּוּיָא
וְעוֹנָה, דְּאִיהִי עוֹנַת זְווגִיהוּ,
דְּאִתְמַר בָּהּ (שְׂמוֹת כֹּא ו) שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ
וְעִנְתָהּ לֹא יִגְרַע, וְלֹא אִית מָאן
דְּשְׂאִיל מְזוּנָא דְּאִיהִי תוֹרָה, שְׂאֲרָה
דְּשְׂכִינְתָא, וְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה,
דְּאִתְמַר בָּהּ (מְשִׁלִּי א ח) וְאֵל תַּפְלֵשׁ
תּוֹרַת אִמָּךְ, כְּסוּתָהּ (דָּף כב ע"ב) דְּאִ
כְּסוּיָא דְּצִיצִית, וְעֵטוּפוֹ דִּילִיהַ,
וְתַפְלִין דִּיד, דְּאִתְמַר בָּהּ (תְּהִלִּים קב א)
תַּפְלָה לְעֵנִי כִי יַעֲטֹף, וְעוֹנָתָה דְּאִ
קְרִיאַת שְׂמֵעַ בְּעוֹנָתָה, דְּאֵם שְׂלֶשׁ
אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ לַשְּׂכִינְתָא, וַיִּצְאָה
חֲנָם אִין כְּסָף (שְׂמוֹת כֹּא יא), לִית לִיה
כְּסוּפָא מִן שְׂכִינְתָא, חֲצִיף אִיהוּ, וְעוֹד
אִין כְּסָף לֹא יִהְיֶה לִיה כְּסוּפָא לְעֵלְמָא
דְּאִתִּי.

גדולת היום

תֵּאָנָא, בַּהֲהוּא יוֹמָא כַּמָּה פְּתִיחֵין
 פְּתִיחֵין לְקַבְּלֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל
 לְקַבְּלָא צְלוֹתֵיהוֹן. וּפְאָה חוּלְקֵיהוֹן
 דִּישְׂרָאֵל, דִּהָא קְדִישָׁא בְּרִידָה הוּא
 בְּעָא לְזַכָּאָה לֹזֵן, וּלְדַבְּאָה לֹזֵן, הִדָּא
 הוּא דְכַתִּיב כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר וְגו'.
 בַּהֲאֵי יוֹמָא אֲתַעְטֵר בַּהֲנָא בְּכַמָּה
 עֲטָרִין. בַּהֲאֵי יוֹמָא פּוּלְחָנָא דְכַהֲנָא
 יִקְרָא וְרַב מִכָּל פּוּלְחָנֵין. לְכָלֵּא יֵהֵב
 חוּלְקָא בְּאֵינוּן קְרַבְנֵין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה
 הוּא. בַּהֲאֵי יוֹמָא אֲתַעְטֵר (ס"א אֲתַעֵר)
 חֶסֶד בְּעֵלְמָא עַל יְדָא דְכַהֲנָא, מְקַרְב
 קְרַבְנֵין עַל חוּבִיהוֹן דְּעֵמָא. עַל חוּבִיָּה
 בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר עַל חוּבִיָּהוֹן
 דְּעֵמָא. מְקַרְב עֲלוּן עֲלִיָּה וְעַל עֵמָא
 וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי.

לְמַדְנּוּ, בְּאוֹתוֹ יוֹם כַּמָּה פְּתִיחִים
 פְּתוּחִים פְּנַגְד יִשְׂרָאֵל
 לְקַבֵּל תְּפִלוֹתֵיהֶם. אֲשֶׁרֵי חֲלָקְסָא שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 רוֹצֵה לְטַהַר אוֹתָם וּלְזַכּוֹת אוֹתָם, זֶהוּ
 שֶׁכָּתוּב כִּי בְיוֹם הַזֶּה וְגו'. בְּיוֹם הַזֶּה
 מִתְעַטֵּר הַכֹּהֵן בְּכַמָּה עֲטָרוֹת. בְּיוֹם
 הַזֶּה עֲבוּדַת הַכֹּהֵן נִכְבְּדָה וְגִדְלוּלָה מִכָּל
 הָעֲבוּדוֹת. לְכֹלֶם נוֹתֵן חֵלֶק בְּאוֹתָם
 הַקְּרַבְנוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 בְּיוֹם הַזֶּה מִתְעַטֵּר (מִתְעוֹרָה) הַחֹסֵד
 בְּעוֹלָם עַל יְדֵי הַכֹּהֵן, מְקַרֵּיב אֶת
 הַקְּרַבְנוֹת עַל חֲטָאֵי הָעָם, עַל חֲטָאוֹ
 בְּרַאשׁוֹנָה, וְאַחַר כֵּן עַל חֲטָאֵי הָעָם.
 הוּא מְקַרֵּיב עוֹלוֹת עֲלָיו וְעַל הָעָם,
 וְהֵרִי בְּאַרְנוֹ אֶת הַדְּבָרִים.

חלק ג
 דף ס"ד
 ע"א

מצוות היום

וְנִאָמַר בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, (ויקרא טז)
 וְעֵנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם.
 וּבְעֵשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה תַעֲנוּ
 אֶת נַפְשֵׁיכֶם. תִּקְנוּ בּו חֲמִשָּׁה
 עֲנוּיִים, כְּדִי שֶׁתִּתְלַבֵּן ה' קִטְנָה בְּה'
 עֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא חֲמִשׁ תְּפִלוֹת. לְקִיָּם
 בְּיִשְׂרָאֵל, (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם
 כְּשָׁנִים פֶּשֶׁלְג יִלְבִּינוּ. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל
 לְשׁוֹן זְהוּרִית, מִשּׁוּם שֶׁכָּל הַחוּבוֹת

וְאִתְמַר בְּיוֹם הַכְּפוּרִים. (ויקרא טז)
 וְעֵנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם.
 וּבְעֵשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה תַעֲנוּ
 אֶת נַפְשֵׁיכֶם. תִּקְנוּ בִיה ה' עֲנוּיִים,
 בְּגִין דִּתְתַלְבֵּן ה' זְעִירָא בְּה' עֲלָאָה,
 דְּאִיהוּ ה' צְלוֹתֵין. לְקִיָּם בְּיִשְׂרָאֵל,
 (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים
 כְּשָׁלְג יִלְבִּינוּ. וְהֵאֵי אִיהוּ רוּזָא דְלְשׁוֹן
 שֶׁל זְהוּרִית, בְּגִין דְּכָל חוּבֵין דִּישְׂרָאֵל

חלק ג
 דף רנ"ה
 ע"א

שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִגִּיעִים אֶצֶל הַמַּלְכוּת,
וּתְשׁוּבָה, שֶׁהִיא בִּינָה, מְלַבֶּנֶת אוֹתָם,
מִשׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (ויקרא טו) הַשִּׁכָּן
אִתְּם בְּתוֹךְ טְמֵאתֶם. וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי
לָבָן וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב לְהַלְבִּישׁ -
יֵאָהֲדוּנָהּ.

וְתִקְנֵנוּ לְתַקְוַע שׁוֹפָר בְּיוֹם הַכְּפוּרִים,
לְהַעֲלוֹת קוֹל, שֶׁהוּא אוֹת ו',
לְחֵרוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (ישעיה סג) בְּכֹל
צָרְתֶם לוֹ צַר - בְּא' וּבּו', קָרִי וּכְתִיב.
וְעִבּוּדַת יוֹם הַכְּפוּרִים הִיא בְּאַרְיִכוֹת,
וְהִיא כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ מִדְּרָגוֹת -
בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה.

מִטּוֹן לְגַבֵּי מַלְכוּת. וּתְשׁוּבָה דְאִיְהִי
בִּינָה, מְלַבֶּנֶת לוֹן. בְּגִין דְּאִתְּמַר בָּהּ,
(ויקרא טו) הַשִּׁכָּן אִתְּם בְּתוֹךְ טְמֵאתֶם.
וְד' בְּגָדֵי לָבָן, וְד' בְּגָדֵי זָהָב לְמַלְבִּישׁ,
יֵאָהֲדוּנָהּ.

וְתִקְנֵנוּ לְתַקְוַע שׁוֹפָר בְּיוֹם
הַכְּפוּרִים, לְסַלְקָא קוֹל
דְאִיְהוּ ו', לְחֵרוֹת. דְּאִתְּמַר בָּהּ, (ישעיה
סג) בְּכֹל צָרְתֶם לוֹ צַר, בְּא', וּבּו', קָרִי
וּכְתִיב. וְעִבּוּדַת יוֹם הַכְּפוּרִים אִיְהִי
בְּאַרְיִכוֹת, וְאִיְהִי כְּלִילָא מִתַּלַּת דְּרָגִין,
בְּמַחְשָׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה.

שְׁעִיר לַה'

בֵּא וְרָאָה, הַשְּׁעִיר הַהוּא שְׁשׁוּלְחִים
יִשְׂרָאֵל לְעֲזֹאזֵל לְמַדְבָּר הַהוּא,
כְּדִי לְתַת חֶלֶק לְצַד הָאֲחֵר הַהוּא
לְהַתְּעַסֵּק אִתּוֹ. וְאִם תֵּאֱמַר, שְׁנֵי
שְׁעִירִים לָמָּה כָּאֵן? אֶחָד לַה', וְאֶחָד
לְצַד הָאֲחֵר הַהוּא. נִיחָא הַשְּׁעִיר
הַהוּא שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, אֶךְ לַה'
מִדּוּעָ?

אֶלְא, לְמַלְךְ שֶׁהִיָּה פּוֹעֵס עַל בְּנוֹ,
קָרָא לְשׁוֹטֵר, זֶה שֶׁעוֹשֶׂה דִין
בְּבְנֵי אָדָם תְּמִיד, כְּדִי שִׁיתְּכּוֹנֵן
לְעֲשׂוֹת דִין בְּבְנוֹ. הַשׁוֹטֵר הַהוּא
שְׂמַח, וְנִכְנַס לְבֵית הַמֶּלֶךְ לְאָכַל שֵׁם.

תָּא חֲזִי, הַהוּא שְׁעִיר דְּמִשְׁדְּרִין
יִשְׂרָאֵל לְעֲזֹאזֵל, לְהַהוּא
מִדְּבָרָא, בְּגִין לְמִיַּיֵּב חוּלְקָא לְהַהוּא
סְטָרָא אַחְרָא, לְאַתְּעַסְקָא בְּהַדְרִיָּה. וְאִי
תִּימָא, תְּרִין שְׁעִירִין אֲמָאֵי הָכָא, חַד
לְיִהוּדָאֵי, וְחַד לְהַהוּא סְטָרָא
אַחְרָא. תִּינַח הַהוּא שְׁעִיר דְּסְטָרָא
אַחְרָא. לְיִהוּדָאֵי אֲמָאֵי.

אֶלְא לְמַלְכָּא דְהוּא אֶרְגִּיז עַל בְּרִיָּה,
קָרָא לְסְנַטְרָא, הַהוּא דְעֵבִיד
דִּינָא בְּבְנֵי נָשָׂא תְדִיר, בְּגִין דִּיזְדִּמְן
לְמַעַבְד דִּינָא בְּכִרְיָה. הַהוּא סְנַטְרָא
חַדִּי, וְעָאֵל בְּבִי מַלְכָּא לְמִיכַל תַּמּוֹן,

חלק ב
דף קפ"ד
ע"ב

כִּינּוּן שְׂרָאָה אוֹתוֹ בְּנוֹ, אָמַר, וְדַאי לֹא נִכְנַס הַשּׁוֹטֵר כָּאֵן בְּבֵית אָבִי אֶלֶּא מִשּׁוּם שְׁכַעַס הַמְּלֶכֶךְ עָלַי. מָה עֲשֶׂה? הֲלֹךְ וְהִתְפַּיֵּס עִמּוֹ. וּמִשּׁוּם שֶׁהִתְפַּיֵּס עִמּוֹ, צִוָּה הַמְּלֶכֶךְ לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה עֲלִיוֹנָה לוֹ וּלְבָנוֹ, וְצִוָּה שְׂלֵא יֵדַע בּוֹ הַשּׁוֹטֵר הַהוּא.

לְבַסּוֹף נִכְנַס הַשּׁוֹטֵר הַהוּא. אָמַר הַמְּלֶכֶךְ, עֲתָה אִם יֵדַע זֶה מִהֶסְעוּדָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִכְנִיתִי לִי וּלְבָנִי, יִתְבַּלְבַּל הַשְּׁלַחַן. מָה עֲשֶׂה? קָרָא לְמַמְנָה עַל הַסְּעוּדָה וְאָמַר לוֹ, תִּכְיֵן מִשְׁהוֹ וְתִשִּׁים לְפָנַי, וְתִשִּׁים לְפָנַי הַשּׁוֹטֵר הַהוּא, כְּדֵי שְׂיִחְשַׁב שְׁסוּעַד לְפָנַי מִשְּׁלִי, וְלֹא יֵדַע מִהֶסְעוּדָה הַחֲשׁוּבָה הַהִיא שֶׁל שְׂמַחָה שְׁלִי וְשֶׁל בְּנֵי, וַיִּקַּח הַחֶלֶק הַהוּא וַיִּלָּךְ לוֹ, וַיִּתְרַחַק מִהַשְּׂמַחָה שֶׁל הַסְּעוּדָה שְׁלָנוּ. וְאִם לֹא שְׁעֲשֶׂה הַמְּלֶכֶךְ כֵּן, לֹא יִתְרַחַק הַשּׁוֹטֵר הַהוּא מִבֵּית הַמְּלֶכֶךְ.

כֵּן אָמַר קִדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, תִּזְמִינוּ שְׁנֵי שְׁעִירִים, אֶחָד לִי וְאֶחָד לְמִקְטָרְגִּי הַהוּא, כְּדֵי שְׂיִחְשַׁב שְׂמִסְעוּדָה שְׁלִי הוּא אוֹכֵל, וְלֹא יֵדַע בְּסְעוּדַת הַשְּׂמַחָה הָאַחֲרַת שְׁלָנוּ, וַיִּקַּח הַחֶלֶק הַהוּא וַיִּלָּךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּתְרַחַק מִבֵּיתִי. כִּינּוּן שְׂאִמָּא

כִּינּוּן דְּאַשְׁמַח בֵּיהּ בְּרִיהּ, אָמַר, וְדַאי לֹא עָאֵל סְנִטְרִיא דָּא כְּבִי אָבָא, אֶלֶּא בְּגִין דְּאַרְגִּיז מִלְכָּא עָלַי. מָה עָבַד, אוֹל וְאַתְפָּיִים בְּהִדְיָה. כִּינּוּן דְּאַתְפָּיִים בְּהִדְיָה, פְּקִיד מִלְכָּא לְמַעְבַּד סְעוּדָתָא עֲלָאָה לִיָּה וּלְבְּרִיהּ, וּפְקִיד דְּלֹא יֵדַע בֵּיהּ הַהוּא סְנִטְרִיא.

לְכַתְּרָה עָאֵל הַהוּא סְנִטְרִיא. אָמַר מִלְכָּא הַשְּׂתָא אִי יִגְדַע דָּא, מִסְּעוּדָתָא עֲלָאָה (דף קפ"ה ע"א) דְּאַתְקִינִית לִי וּלְבְּרִי, יִתְעַרְבֵּב פְּתוּרָא. מָה עָבַד. קָרָא לְמַמְנָא עַל סְעוּדָתָא, אָמַר לִיָּה, אִתְקִין מְדִי, וְתִשְׁוִי קָמָאִי, וְתִשְׁוִי קָמִיָּה דֵּההוּא סְנִטְרִיא, בְּגִין דְּיִחְשִׁיב דְּסְעִיד קָמָאִי מְדִילִי, וְלֹא יִגְדַע בְּהִיא סְעוּדָתָא יְקִירָא דְּחֻדְוָה דִּילִי וְדְבְּרִי, וַיִּשׁוּל הַהוּא חוּלְקָא וַיִּזִּיל לִיָּה, וַיִּתְפַּרֵּשׁ מִחֻדְוָה דְּסְעוּדָתָא דִּילָן. וְאִי לָאו דְּמִלְכָּא עָבִיד הָכִי, לֹא יִתְפַּרֵּשׁ הַהוּא סְנִטְרִיא מִבֵּי מִלְכָּא.

כֵּן אָמַר קִדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אִזְמִינוּ תְּרִין שְׁעִירִין, חֵד לִי וְחֵד לְהַהוּא דְּלְטוּרָא, בְּגִין דְּיִחְשִׁיב דְּמִסְּעוּדָתָא דִּילִי קָאכִיל, וְלֹא יִגְדַע בְּסְעוּדָתָא דְּחֻדְוָה אַחֲרָא דִּילָן, וַיִּסַּב הַהוּא חוּלְקָא, וַיִּזִּיל לְאַרְחִיָּה, וַיִּתְפַּרֵּשׁ מִבֵּיתִי. כִּינּוּן דְּאִמָּא עֲלָאָה, עֲלָמָא

העליונה, עולם הבא, באה לשרות תוך ההיכל של העולם התחתון למצא אור (להשיג עליה בהארה) של הפנים, דין הוא שלא ימצא המקטרג ההוא, ולא בעלי הדין לפניו, כאשר מוציא כל הברכות ומאיר לכלם. וכל שפע החרות הוא נמצא, וישראל נוטלים מאלו הברכות.

שְׁהָרִי כִּאֲשֶׁר הָעוֹלָם הַבֶּא נִכְנָס לְהִיכָל שֶׁל הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן וּמוֹצֵא שֶׁשְׂמַח הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן עִם בְּנָיו בְּסֵעוּדָה הָעֲלִיּוֹנָה הַהִיא, אִזּ הוּא מְבַרֵךְ הַשְּׁלַחַן, וְהָעוֹלָמוֹת פְּלִים מִתְּבָרְכִים, וְכָל שְׂמֻחָה וְכָל הָאֶרֶת הַפְּנִים נִמְצָאוֹת שָׁם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (ויקרא טז) לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ.

דַּאֲתִי, אֲתִי לְמִשְׁרֵי גוֹ הַיְכָלָא דְעֲלָמָא תְתָאָה, לְאִשְׁבַּחָא נְהִירוֹ (נ"א לְאִשְׁבַּחָא עֲלֵה בְנֵהִירוֹ) דְאֲנִפִּין, דִּין הוּא דְלֹא יִשְׁתַּבַּח הַהוּא דְלְמוֹרָא, וְלֹא מְאִרִי דְדִינִין לְקַמִּיָּה, כִּד אִפִּיק כָּל בְּרַכָּאן, וְאֲנֵהִיר לְכָלָא. וְכָל הַהוּא חִירוֹ יִשְׁתַּבַּח, וְיִשְׂרָאֵל נְמַלִּי מְאִינוֹן בְּרַכָּאן.

דְּהָא כִּד עֲלָמָא דַּאֲתִי, עָאֵל לְהִיכָלָא דְעֲלָמָא תְתָאָה, וְאִשְׁבַּח דְחַדִּי עֲלָמָא תְתָאָה עִם בְּנוֹי בַּהִיא סְעוּדָתָא עֲלָאָה, כְּדִין אִיהוּ כְּרִיף פְתוּרָא, וְעֲלָמִין בְּלָהוּ מִתְּבָרְכִין, וְכָל חִירוֹ וְכָל נְהִירוֹ דְאֲנִפִּין אִשְׁתַּכְּחוּ תַמָּן. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא טז) לִפְנֵי יְהוָה ^{אֵתְהַרְבֵּב} תִּמְהָרוּ.

סוד קרבן השעיר

בֵּא וְרָאָה, מַה הוּא סוּד הַקְּרִבָּנוֹת לְהַקְרִיב שְׁעִיר (כְּנִגַּד שְׁעִיר) וְלֹא דְבַר אַחֵר? וּמִדּוּעַ שְׁעִיר בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְכֵן גַּם כֵּן שְׁעִיר? אֲלֵא, אִם תֹּאמַר מִשּׁוּם שֶׁהוּא צַד שְׁלוֹ - טוֹב. מִדּוּעַ לֹא הִיָּה עִז?

אֲלֵא דְבַר זֶה צְרִיף, וְהוּא נִמְצָא לְבַעֲלֵי כְּשׁוּפִים, שֶׁכָּל מַעֲשֵׂיהֶם בְּמַה שְׁלֹא (מִתְחַבֵּר) הִיָּה בְּנִקְבָה. וְעַל זֶה שְׁעִיר, שְׁלֹא הִתְחַבֵּר

תָּא חֲזוּי, מַה הוּא רִזָּא דְקְרִבָּנָא, לְקְרִבָּא שְׁעִיר, (לְקַבֵּל שְׁעִיר) וְלֹא מִלָּה אַחֲרָא. וְאִמְאִי שְׁעִיר בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְהִכָּא נִמְי שְׁעִיר. אֲלֵא אִי תִימָא כְּגִין דְאִיהוּ סִטְרָא דִּילִיָּה יְאוּת. אִמְאִי לֹא הָוִי עִז.

אֲלֵא מִלָּה דָא אִצְטְרִיף, וְאִיְהִי אִשְׁתַּכְּחַת לְמֵאֲרִיְהוֹן דְחֲרָשִׁין, דְכָל עוֹבְדֵיהוּ בְּמַה דְלֹא (אִתְחַבֵּר) יְהֵא בְּנוֹקְבָא. וְעַל דָּא שְׁעִיר

חלק ב
דף
קפ"ה
ע"א

בְּנִקְבָה בְּכָל הַצְדָדִים שְׁלוֹ. עֵז, כְּאֲשֶׁר
הִתְחַבֵּר בְּנִקְבָה. וּמִשׁוּם שֶׁהוּא מְלֶךְ,
נֹתְנִים לוֹ מִשׁוּם הַכְּבוֹד שְׁלוֹ, זֶה
שֶׁלֹא הִתְחַבֵּר בְּנִקְבָה וְלֹא נָתַן כְּחוֹ
לְאַחַר. וְזֶה יְדוּעַ לְאוֹתָם הַמְכַשְׁפִּים
שֶׁמִשְׁתַּמְּשִׁים בְּמַעֲשֵׂים אֱלֹהִים. וּמִפְּנֵי
כִּף שׁוֹרִים עַל הַשְּׁעִיר הַהוּא כֹּל
אוֹתָם הַחֲטָאִים.

בֵּא וְרָאה, אֵף עַל גַּב שֶׁהוּא חֶלֶק
לְצַד הָאַחַר הַהוּא - סוּד פְּאוֹן.
כֹּל אֵלּוּ צְדָדִים אַחֲרִים שֶׁלְמִטָּה
(שְׁנִקְרָאִים מְצוּלוֹת יָם), כֻּלָּם טְמֵאִים יוֹתֵר.
וְכָל מָה שִׁיּוֹרְדִים מִדְּרוֹגוֹת תַּחְתּוֹנוֹת,
כִּף הַטְּמֵאָה שֶׁלָּהֶם יוֹתֵר. וּמִפְּנֵי כֵן
בְּעֵז, חֶלְקָם יוֹתֵר, מִשׁוּם שֶׁהַשְּׁעִירוֹת
שְׁלוֹ תְלוּיוֹת יוֹתֵר מִבְּהֵמָה אַחֲרֵת,
כְּמוֹ שֶׁדִּין שֶׁלָּהֶם תְלוּי לְמִטָּה
בְּטְמֵאָה. אֲבָל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה הַזֹּאת
הָאַחֲרֵת, מְלֶךְ שֶׁל הַכֹּל בְּצַד הַהוּא,
הַטְּמֵאָה שְׁלוֹ הִיא יוֹתֵר מִבְּחֵרֵת, וְלֹא
טְמֵאָה שֶׁלָּמָּה כְּאֵלֶּה הַתַּחְתּוֹנִים. וְעַל
זֶה שְׁעִיר, שֶׁהַשְּׁעִיר שְׁלוֹ לֹא תְלוּי וְלֹא
חֶלֶק. לֹא חֶלֶק, מִפְּנֵי הַטְּמֵאָה הַהִיא
שְׁלוֹ. וְלֹא תְלוּי, כִּדִּי שֶׁלֹא תִתְחַזַּק בּוֹ
טְמֵאָה כְּאֵלֶּה הַתַּחְתּוֹנִים, וְעַל זֶה
וְדַאי שְׁעִיר, וְלֹא אַחֲרָי.

לֹא אֶתְחַבֵּר בְּנִקְבָא, בְּסִטְרֵי דִילִיָּה
כְּלָהוּ. עֵז כִּד אֶתְחַבֵּר בְּנִקְבָא. וּבְגִין
דְּאִיהוּ מְלָכָא, יְהִיבִין לִיה בְּגִין יְקָרָא
דִילִיָּה, הָאִי דְלֹא אֶתְחַבֵּר בְּנִקְבָא,
וְלֹא יְהִיב חִילִיָּה לְאַחֲרָא. וְדַאי
אֲשַׁתְּמוּדַע לְאַיְנוּן חֲרָשִׁין,
דְּמִשְׁתַּמְּשִׁין בְּהִנֵּי עוֹבְדֵי. וּבְגִינֵי כִּד,
שְׁרִיין עַל הַהוּא שְׁעִיר, כֹּל אִינוּן
חֲטָאִיהוֹן.

וְתֵא חֲזוּי, אֵף עַל גַּב דְּאִיהוּ חוֹלְקָא
לְהַהוּא סִטְרָא אַחֲרָא, רְזֵא
הֶכָא, כֹּל הִנֵּי סִטְרֵי אַחֲרֵינִין דְּלִתְתָא,
(דְּאַקְרוּן מְצוּלוֹת יָם) כְּלָהוּ מְסַאֲבִין יְתִיר.
וְכָל מָה דְנַחֲתִין דְרִגִין תַּתְּאִין, הִכִּי
מְסַאֲבוּ דְלָהוֹן יְתִיר. וּבְגִין כִּד, בְּעֵז
יְתִיר חוֹלְקִיהוֹן, בְּגִין דְשְׁעִרָא (דִּף קפ"ה
ע"ב) דִילִיָּה תְלוּיָא יְתִיר מִבְּעִירָא
אַחֲרָא, כְּמָה דְדִינָא דְלָהוֹן תְלוּי
לְתַתָּא בְּמְסַאֲבוּ. אֲבָל הָאִי מְלָכוּ
חִיבִיתָא אַחֲרָא, מְלָכָא דְכֹלָא בְּהַהוּא
סִטְרָא, בְּרוּר אִיהוּ יְתִיר מְסַאֲבוּ
דִילִיָּה, וְלֹא מְסַאֲבוּ שְׁלִים כְּהִנֵּי
תַתְּאִין. וְעַל דָּא שְׁעִיר, דְשְׁעִיר דִילִיָּה
לֹא תְלוּיָא, וְלֹא שְׁעִיעַ. לֹא שְׁעִיעַ, בְּגִין
דְּהַהוּא מְסַאֲבוּ דִילִיָּה. וְלֹא תְלוּיָא,
בְּגִין דְלֹא יְתַתְּקַף בֵּיה מְסַאֲבוּ כְּהִנֵּי
תַתְּאִין. וְעַל דָּא וְדַאי שְׁעִיר וְלֹא
אַחֲרָא.

שני הגורלות

חלק ג
דף ס"ב
ע"ב

לְמִדְנּוּ, וְנָתַן אֶהְרֹן עַל שְׁנֵי
הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת. וְנָתַן
אֶהְרֹן, מִשּׁוּם שֶׁבָּא מִצַּד הַחֶסֶד. עַל
שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים, בְּדִיוֹק עַל, כְּדִי
שֶׁתִּתְבַּשֵּׁם הַגְּבִירָה. גּוֹרֵל אֶחָד לַה'
וְגּוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאוֹל, וְהָרִי שְׁנֵי
שְׁעִירִים הֵם. אִזּוּ לְמָה אֶחָד לַה'?
אֵלֹא אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יֵשֵׁב זֶה
אֲצִלִּי, וְאֶחָד יֵלֵךְ וְיִשׁוּטֵט בְּעוֹלָם,
שְׁאֵלְמָלֵא שְׁנֵיהֶם מִזְדוּגָגִים, לֹא יִכּוֹל
הָעוֹלָם לְסַבֵּל.

יֵצֵא זֶה, הוֹלֵךְ וּמִשׁוּטֵט בְּעוֹלָם,
וּמוֹצֵא אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכַמָּה
עֲבוֹדוֹת, בְּכַמָּה דְרָגוֹת, בְּכַמָּה
הִנְהָגוֹת טוֹבוֹת, וְלֹא יִכּוֹל לָהֶם, בֵּין
כָּלֶם שְׁלוֹם, וְלֹא יִכּוֹל לְהַכְנִיס עִמָּהֶם
בְּמַלְשֵׁינוֹת. (הוֹלֵךְ וּמִשׁוּטֵט בְּעוֹלָם וּמוֹצֵא אֶת
יִשְׂרָאֵל בְּצַנְרָה הַזֹּאת) (אִף יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה כִּף בְּצַנְרָה הַזֹּאת)
אֶת הַשְּׁעִיר הָאֲחֵר שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ עִם
מִשָּׂא שָׁל כֹּל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל.

תֵּאָנָּא (ויקרא טו) וְנָתַן אֶהְרֹן עַל שְׁנֵי
הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת. וְנָתַן אֶהְרֹן,
בְּגִין דְּאֵתִי מִסְמָרָא דְחֶסֶד. עַל שְׁנֵי
הַשְּׁעִירִים, עַל דִּיִּיקָא, בְּגִין דְּתִתְבַּסֵּם
מִטְרוּנִיתָא. גּוֹרֵל אֶחָד לַיהוָה
וְגּוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאוֹל וְהָא תְרִין
שְׁעִירִין אֵינּוּן, אֲמַאי חַד לַיהוָה
אֲמַאי חַד לַיהוָה. אֵלֹא אָמַר קְדִישָׁא בְרִיד הוּא,
יְתִיב הָאֵי גַבְאֵי, וְחַד יִזִּיל וְיִשׁוּטֵט
בְּעֵלְמָא, דְּאֵלְמַלִּי תְרוּוִיָּהוּ מִזְדוּגָגוּ,
לֹא יִכּוֹל עֵלְמָא לְמַסְבֵּל.

נִפְק הָאֵי, אֲזִיל וְשָׂאט בְּעֵלְמָא,
וְאִשְׁבַּח לָהּ לְיִשְׂרָאֵל, בְּכַמָּה
פּוֹלְחָנִין, בְּכַמָּה דְרָגִין, בְּכַמָּה גְמוּסִין
טְבָן, לֹא יִכּוֹל לָהּ, בְּלָהּוּ שְׁלָמָא
בֵּינֵיהוּ, לֹא יִכּוֹל לְמִיעַל בְּהוּ
בְּדִלְטוֹרָא. (אֲזִיל וְשָׂאט בְּעֵלְמָא, וְאִשְׁבַּח לְיִשְׂרָאֵל
כְּהַאי גּוֹנָא) (ג"א יִשְׂרָאֵל לְתַמָּא אוּף חֲכִי כְהַאי גּוֹנָא)
הָאֵי שְׁעִירָא אֲחֵרָא שְׁלַחִין לֵיהּ
בְּמִטּוֹלָא דְכָל חוֹבִיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל.

שני שעירי עזים לחטאת

חלק ג
דף ס"ד
ע"א

לְמִדְנּוּ, וּמֵאֵת עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח
שְׁנֵי שְׁעִירֵי עֲזִים לְחַטָּאת.
וּמֵאֵת עֵדֶת, כְּדִי שֶׁיְהִיָּה מְכָלֶם
וְיִתְכַפֵּר לְכָלֶם, שֶׁהָרִי כֹל חֲטָאֵי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל כָּאֵן תְּלוּוִיִּים, וְכָלֶם מִתְכַּפְּרִים

תֵּאָנָּא, (ויקרא טו) וּמֵאֵת עֵדֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי שְׁעִירֵי
עֲזִים לְחַטָּאת, וּמֵאֵת עֵדֶת, בְּגִין דִּיהֵא
מְכָלְהוּ, וְיִתְכַפֵּר לְכָלְהוּ. דְּהָא כָּל
חוֹבִיָּהוּ דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲכָא תְלוּוִין,

וּכְלָהוּ מִתְכַּפְּרֵי כְּדָא. (דף ס"ד ע"א) וְלֹא סָגִי מִבְּרַן גֵּשׁ חַד. וּמֵאַן אֶתְר אֲתַנְסִיבּוּ מֵאִינוּן קוּפִין דְּבַעֲזָרָה גְּמִלִין אֲנָרָא, וְאִיִּיתִי לְהוּ מֵאִינוּן דְּמִי דְּהוּ מִכְּלָהוּ.

בְּזָה, וְלֹא מִסְפִּיק מֵאִישׁ אֶחָד. וּמֵאִיזָה מְקוּם נִלְקָחִים? מֵאוֹתָן קָפוּת שְׁבַעֲזָרָה נוּטְלִים שְׂכָר, וּמְבִיאִים אוֹתָם מֵאוֹתָם דְּמִים שְׁהִיוּ מִכְּלָם.

וְהָהוּא שְׁעִירָא אַחְרָא, דְּהָהוּ אֲשֶׁתָּאָר לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, עֲבָדִין לִיהַ חֲטָאת בְּקִדְמִיתָא. וְהָא אוֹקִימָנָא בְּאַן אֶתְר הָהוּ מִתְקַשְׂרָא. וּלְבַתֵּר דָּא מִתְקַרְבִין הִנֵּי, וּמִתְבַּסְּמִין כְּלָא, וְאֲשֶׁתָּאָרוּ יִשְׂרָאֵל זִכְרָאִין קָמִי קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, מִכְּלָ חוּבִין דְּעֲבָדוּ וְחָבוּ קָמִיהַ. הָדָא הוּא דְכָתִיב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם וְגו'.

וְאוֹתוֹ הַשְּׁעִיר הָאֲחֵר, שְׁהִיָּה נִשְׂאָר לְקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עוֹשִׂים אוֹתוֹ חֲטָאת בְּרֵאשׁוֹנָה. וְהָרִי בְּאַרְנוּ בְּאִיזָה מְקוּם הִיָּה נִקְשָׁר. וְאַחַר כֵּן מִקְרִיבִים אֶת אֱלֹהִים, וְהַכֹּל מִתְבַּשְׂמִים, וְיִשְׂרָאֵל נִשְׂאָרִים צְדִיקִים לְפָנֵי הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִכָּל הַחֲטָאִים שְׁעָשׂוּ וְחֲטָאוּ לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם וְגו'.

וּנְשֵׂא הַשְּׁעִיר עֲלֵיו אֶת כָּל עוֹנֹתָם

תָּנוּ אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, (בְּרֵאשִׁית כו) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עָשׂוּ אֲחֵי אִישׁ שְׁעִיר וְאַנְכִי אִישׁ חֶלֶק. מֵאִי קָא רְמִיזָא, אֶלָּא וְדָאִי עָשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר, הוּא מֵהָהוּא דְאַקְרִי שְׁעִיר, דְּהָא מֵהָהוּא סְטָרָא אֲתִי. וְאַנְכִי אִישׁ חֶלֶק: גְּבַר מֵהָהוּא דְפְלִיג לְכָל שְׂאָר עַמִּין וְרַבְרִבִין מִמֶּנּוּ. דְכָתִיב, (דְּבָרִים ד) אֲשֶׁר חֶלֶק יְהוָה אֱלֹהֵיךְ אוֹתָם, וְכָתִיב (דְּבָרִים לב) כִּי חֶלֶק יְהוָה אֱלֹהֵיךְ עִמּוֹ וְגו'. תָּנוּ אִישׁ חֶלֶק, מִתְרֵי שְׁעִירִים וְאֲשֶׁתָּאָר חֲדָא.

חלק ג
דף ס"ד
ע"א

עוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, (בְּרֵאשִׁית כו) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עָשׂוּ אֲחֵי אִישׁ שְׁעִיר וְאַנְכִי אִישׁ חֶלֶק. מַה הוּא רוּמְזָא? אֶלָּא וְדָאִי שְׁעָשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר, וְהוּא מֵאוֹתוֹ שְׁנִקְרָא שְׁעִיר, שְׁהָרִי מֵאוֹתוֹ צַד הוּא בָּא. וְאַנְכִי אִישׁ חֶלֶק - אִישׁ מֵאוֹתוֹ שְׁחֶלֶק לְכָל שְׂאָר הָעַמִּים מִמְּנִים גְּדוֹלִים, שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים ד) אֲשֶׁר חֶלֶק ה' אֱלֹהֵיךְ אֲתָם, וְכָתוֹב (שם לב) כִּי חֶלֶק ה' עִמּוֹ וְגו'. עוֹד אִישׁ חֶלֶק, מִשְׁנֵי שְׁעִירִים, וְנִשְׂאָר אֶחָד. שְׁהַכְּהֵן חֶלֶק

אותם - אחד לחלקו, ואחד לקדוש ברוך הוא. למה? כדי שיטען על כתפו את כל חטאי יעקב, שכתוב ונשא השעיר עליו את כל עונותם, עונת תם.

כתוב וסמך אהרן את שתי ידו על ראש השעיר החי והתודה עליו וגו'. משום כך וסמך אהרן את שתי ידו, שהקדוש ברוך הוא הסכים על ידו. על ראש השעיר החי, החי דוקא, להכליל אותו שלמעלה.

והתודה עליו את כל עונות, כמו שכתוב (ויקרא ה) והתודה אשר חטא עליה. ובארנו עליה, שנטהר האדם ונשארו עליה כל אותו החטא. אף כאן והתודה עליו, אחר שהתודה הכהן בעבורם של ישראל - עליו, כלומר, כלם ישארו עליו.

אמר לו רבי אבא, אם כך, כתוב ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים. אמר לו, כאן שונה, ששם לשעירים היו מקריבים קרבן, ומשום כך לא כתוב ולא יזבחו עוד את זבחיהם שעירים, אלא לשעירים, ששם לשעירים היו עושים פלחן ושלטון, וכאן - ונשא השעיר עליו

דכהנא פליג לה, חד לחולקיה, וחד לקודשא בריך הוא. אמאי. בגין דיטעין על כתפוי כל חובוי דיעקב, דכתיב ונשא השעיר עליו את כל עונותם, עונות תם.

כתיב (ויקרא טו) וסמך אהרן את שתי ידו על ראש השעיר החי והתודה עליו וגו'. בגין כך וסמך אהרן את שתי ידו, דקודשא בריך הוא יסתבם על ידוי. על ראש השעיר החי, החי דייקא, לאכללא. ההוא דלעילא.

והתודה עליו את כל עונות, (ויקרא ה) כמה דכתיב (ויקרא ה) והתודה אשר חטא עליה. ואוקימנא עליה, דאתדכי בר נש ואשתאר עליה כל ההוא חובא. אוף הכי והתודה עליו, בתר דאודי כהנא בגינייהו דישראל, עליו: כלומר, ישתארו בלהו עליו.

אמר ליה רבי אבא, אי הכי והא כתיב ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים, אמר ליה שאני הכא, דהתם לשעירים הוו קרבין קרבנא, ובגין כך לא כתיב ולא יזבחו עוד את זבחיהם שעירים, אלא לשעירים, דהתם לשעירים הוו עבדי פולחנא, וישולטנותא. והכא ונשא

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

את כל עונותם, והקרָבן אינו נעשה אלא לקדוש ברוך הוא. בא וראה שבגלל הקרָבן מתבשמים עליונים ותחתונים והדין לא שולט ושורה על ישראל.

השעיר עליו את כל עונותם, וקרָבנא לא אתעביד אלא לקודשא בריך הוא. תא חזי, דבגניי קרָבנא מתבסמן עלאין ותתאין, ודינא לא שריא ושלמא עלייהו דישראל.

איש עתי

תאנא, ושלח ביד איש עתי למדנו, ושלח ביד איש עתי המדברה. מהו איש עתי?

תאנא, ושלח ביד איש עתי המדברה. מהו איש עתי.

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

אלא סוד הדבר כף הוא - בכל מה שנעשה, צריך אדם מזמן לאותו דבר. יש אדם שהברכה מתקיימת על ידו יותר מאחר. בא וראה מה כתוב בכהן, טוב עין הוא יברך, אל תקרי יברך אלא יברך, פי הוא מזמן שתתקיים ברכה על ידו בזה. (ושורה הברכה בהשגחתו).

אלא רוא דמלה הכי הוא (דף ס"ג ע"ב) בכל מה דאתעביד, בעי בר נש זמין לההיא מלה. אית בר נש דברכתא אתקיים על ידיה יתיר מאחרא. תא חזי, מה כתיב ביה בכהנא, (משלי כב) טוב עין הוא יבורך, אל תקרי יבורך, אלא יברך, בגין דהוא הוה זמין דיתקיים ברכתא על ידיה בהאי. (ס"א) ושארי ברכתא באשגחיתא דליה).

בלעם - רע העין

ויש אדם שמזמן שיתקיימו על ידו קללות, ובכל מה שיתבונן יבאו קללות ומארה ובעתה, כמו בלעם שנקרא רע עין, שהיה מזמן לכל רע ולא היה מזמן לטוב, ואף על גב שברך, ברכתו אינה ברכה ולא התקיימה. וכשהיה מקלל, כל מה שקלל התקיים, ואפלו ברגע אחד,

ואית בר נש דהוא זמין לאתקיימא לוזמין על ידיה, ובכל מה דישגח ליתי לוזמייא ומארה ובעיתא כגון בלעם, דאקרי רע עין, דהוה זמין בכל ביש, ולא הוה זמין לטוב. ואף על גב דברך, ברכתיה לא ברכתא, ולא אתקיים. וכד הוה לייט, כל מאן דלייט אתקיים, ואפילו ברגעא חדא,

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

ועל זה כתוב (במדבר כד) שְׁתֵּם הָעֵינַן. בכל מקום שעינו שלטה - התקלל. **בא** וראה מה כתוב, (שם) וַיֵּשֶׁת אֵל הַמִּדְבָּר פָּנָיו, כְּדִי שְׂיִתְעוֹרֵר מֵאוֹתוֹ צַד שֶׁהוּא שׁוֹלֵט שָׁם, וַיֵּבֵא בְּהַלְשָׁנָה עַל יִשְׂרָאֵל. מה כתוב בפסוקים? (משלי כב) טוֹב עֵינָן הוּא יְבָרֵךְ, שֶׁהוּא הֵיחָ מְזָמֵן לָזֶה וְשׁוֹרֵה בְּרַכָּה בְּהַשְׁגָּחָה שְׁלוֹ. ועל זה שנינו, יִסְטָה אָדָם אֶפְלוּ מִמָּאָה דְרָכִים וְלֹא יִפְגַּשׁ אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֵינָן רָעָה.

ועל דא כתיב, (במדבר כד) שְׁתֵּם הָעֵינַן. בכל אתר דעיניה שלטא אתלמייא. **תא** חזי מה כתיב. (במדבר כד) וַיֵּשֶׁת אֵל הַמִּדְבָּר פָּנָיו, בְּגִין דִּיתְעַר מֵהָהוּא סְמָרָא הָהוּא דְשִׁלְטָא תַּמָּן, וַיִּיתִי בְּדִלְמוֹרָיָא עֲלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל. מה כתיב בהו בכהני, (משלי כב) טוֹב עֵינָן הוּא יְבָרֵךְ, דְּהוּא הָוֵה זְמִין בְּהָאֵי, וְשָׂאֵרֵי בְּרַכְתָּא בְּאִשְׁגַּחְוֹתָא דִּילֵיהּ. ועל דא תנינן, יִסְטֵי בַר נָשׁ אֶפְלוּ מִמָּאָה אַרְחִין, וְלֹא יֵאָרַע בְּבַר נָשׁ דְּאִית לֵיהּ עֵינָא בִישָׂא.

ושלח ביד איש עתי

אף כָּאן, וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי - שֶׁהוּא מְזָמֵן לָזֶה וְרְשׁוּם לָזֶה, וְהִכְהֵן הֵיחָ מִכִּיר בּוֹ עֵינָן אַחַת יוֹתֵר מֵאַחֶרֶת מְעַט. הַעוֹר שֶׁעַל הָעֵינָן מְכַסֶּה בְּשַׁעֲרוֹת רַבּוֹת, הָעֵינָן מְכַחֶלֶת וְלֹא מְסַתְּפֵל יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ הָאָדָם הַמְזָמֵן לְכַדּוֹ וְהִרְאוּ לוֹ. ועל זה כתוב בַּיַּד אִישׁ עֵתִי.

אוף הָכָא וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי, דְּהוּא זְמִין לְהָאֵי. וְרְשׁוּם לְהָאֵי, וְכִהְנָא הָוֵה אִשְׁתְּמוּדַע בֵּיהּ, חַד עֵינָא יִתִּיר מֵאַחֶרָא פּוֹרְתָא. סוֹרְטָא דְעַל עֵינָא אִתְחַפֵּיָא בְּשַׁעֲרֵין סְגִיאִין. מְכַחֵלָא עֵינָא, וְלֹא מְסַתְּפֵל בְּמִישְׂרָא. הָאֵי הוּא בַר נָשׁ זְמִין לְהָאֵי, וְכִדְקָא חֲזִי לֵיהּ. ועל דא כתיב בַּיַּד אִישׁ עֵתִי.

טוב עין הוא יברך

בגוש חֲלָב הֵיחָ אָדָם, שֶׁבְּכֹל מְקוֹם שֶׁמְכָה בְּיָדוֹ, הֵיחָ מֵת, וְלֹא הֵיחָ אֲנָשִׁים מִתְקַרְבִּים אֵלָיו. בְּסוּרֵיהּ

חֲלָבָא הָוֵה בַר נָשׁ, דְּבְכָל אַתְר דְּמַחֵי בִידוּי, הָוֵה מֵת, וְלֹא הוּוּ בְּנֵי נָשָׂא מְקַרְבִּין בְּהִרְיָה.

הִיָּה אָדָם, שְׁבַכְל מְקוֹם שָׁבוּ הַסְתַּפֵּל, אֶפְלוּ לְטוֹב, הַכֹּל הַתְּהַפֵּךְ לְרַע. יוֹם אֶחָד הָיָה אִישׁ אֶחָד הוֹלֵךְ בְּשׂוֹק, וְהָיוּ פָּנָיו מְאִירוֹת. בָּא אוֹתוֹ אִישׁ וְהַסְתַּפֵּל בּוֹ, וְנִבְקָעָה עֵינוֹ. מִשׁוּם כֶּף לְכֹל הָיָה אָדָם מוֹכֵן, לָזֶה וְלָזֶה. וְעַל זֶה כְּתוּב טוֹב עֵין הוּא יִבְרָךְ, אֵל תִּקְרֵי יִבְרָךְ אֵלָא יִבְרָךְ.

בְּסוּרְיָא הָוָה בַּר נָשׁ, דְּבִכְל אֶתְרֵי דְאִסְתְּבַל אֶפְלוּ לְטוֹב, בְּלֵא אֶתְהַפֵּךְ לְבִישׁ. יוֹמָא חַד הָוָה חַד בַּר נָשׁ אֲזִיל בְּשׂוֹקָא, וְהָווּ אֲנָפּוּי נְהִירִין. אֶתָּא הֵהוּא בַּר נָשׁ וְאִסְתְּבַל בֵּיהּ, וְאִתְבְּקַע עֵינָיה. בְּגִין כֵּךְ, בְּכֵלָא הָוָה בַּר נָשׁ זְמוּן, לְהָאִי וְלְהָאִי. וְעַל דָּא כְּתִיב טוֹב עֵין הוּא יִבְרָךְ, אֵל תִּקְרֵי יִבְרָךְ אֵלָא יִבְרָךְ.

קטגור נעשה סניגור

וְלַמְדָּנוּ, הָאִישׁ הַזֶּה שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ לְמַדְבָּר, כְּשֶׁהִגִּיעַ שָׁם אוֹתוֹ שְׁעִיר, הָיָה עוֹלָה לְהָר, וְדוּחָה אוֹתוֹ בְּשִׁפְתֵי יָדָיו, וְלֹא הָיָה מְגִיעַ לְחֻצֵי הָהָר עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אֵיבָרִים אֵיבָרִים, וְאוֹתוֹ אִישׁ הָיָה אוֹמֵר: כֶּף יִמְחוּ עוֹנוֹת עִמָּךְ וְגו'. וּמִשׁוּם שְׁעוֹלָה אוֹתוֹ קִטְגוֹר וְנַעֲשֶׂה סְנִיגוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אִזּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵת כָּל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל וְכֹל מַה שֶּׁכְּתוּב בְּאוֹתָם פְּתָקִים שֶׁלְמַעֲלָה לְהַזְכִּיר אֵת חֲטָאֵי בְּנֵי הָאָדָם, הוּא נוֹטֵל אוֹתָם וְזוֹרֵק אוֹתָם כְּמוֹ זֶה לְמַקוֹם שֶׁנִּקְרָא מְצוּלוֹת יָם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (מִיכָה ז) וְתִשְׁלִיךְ בְּמְצוּלוֹת יָם כָּל חֲטָאֵתָם.

וְתֵאנָא, הָאִי בַר נָשׁ דְּהָוָה אֲזִיל לְמַדְבָּרָא, כִּד מְטָא בֵּיהּ בְּהֵהוּא שְׁעִירָא הָוָה סְלִיק לְטוּרָא, וְדַחֵי לֵיהּ בְּתֵרִין יְדוּי. וְלֹא הָוָה נַחִית לְפִלְגוֹת טוּרָא, עַד דְּאִתְעַבִּיד שִׁיפִין שִׁיפִין. וְהֵהוּא בַר נָשׁ הָוָה אָמַר, כֶּף יִמְחוּ עוֹנוֹת עִמָּךְ וכו'. וּבְגִין דְּסְלִיק הֵהוּא קְטִיגוֹרְיָא וְאִתְעַבִּיד סְנִיגוֹרְיָא דְיִשְׂרָאֵל, כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא, כָּל חוּבְיָהּוּ דְיִשְׂרָאֵל, וְכֹל מַה דְּכְתִיב בְּאִינוּן פְּתָקִין דְּלַעֲיָלָא, לְאִדְכָּרָא חוּבְיָהּוּ דְבְּנֵי נָשָׂא, נְטִיל לוֹן וְרַמֵי לוֹן כְּהָאִי גְוּוּנָא, לְאַתְרֵי דְאִתְקַרְי מְצוּלוֹת יָם. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (מִיכָה ז) וְתִשְׁלִיךְ בְּמְצוּלוֹת יָם כָּל חֲטָאֵתָם.

חלק ג
דף ס"ג
ע"ב

שליחת השעיר לעזאזל

חלק ג
דף ס"ג
ע"א
רעיא
מהימנא

מצוה זו, שיעבד הפהן הגדול את עבודת אותו היום כמו שצריך, ולשלח שעיר לעזאזל. הסוד הזה כמו שנאמר, כדי שיפרד מהעם הקדוש ולא יתבע את חטאיהם לפני המלך ולא יקטרג עליהם, שהרי אין לו תקף ושלטון (בה) אלא רק כשמתחזק הרגז מלמעלה, ובאותו דורון מתהפך אחר כך לאפטרופוס עליהם, ועל כן נדחה מלפני המלך. והרי בארנו, משום שהוא קץ כל בשר.

והעם הקדוש נותנים לו כמו שהוא צריך שעיר, וסוד זה - (בראשית כו) הן עשו אחי איש שעיר. כמו שהוא בצד הקדשה זכר ונקבה, אף כך בצד הטמאה זכר ונקבה. משל אומרים, זרק עצם לכלב, והוא ילחך את עפר רגלך.

פקודא דא, למפלח כהנא רבא פולחנא דההוא יומא כמה דאצטריך, ולמשלח שעיר לעזאזל. רזא דא כמה דאת אמר, בגין לאתפרשא מעמא קדישא, ולא יתבע חוביהון קמי מלכא. ולא יקטרג עליהו, דהא לית ליה תקיפו ושולטנו, (בה) בר פד אתקף רוגזא מלעילא, ובההוא דורנא אתהפך לבתר אפטרופוסא עליהו, ועל דא אתדחיא מקמי מלכא. והא אוקימנא, בגין דאיהו קץ כל בשר. ועמא קדישא יתבין ליה כמה דאצטריך ליה שעיר, ורזא דא (בראשית כו) הן עשו אחי איש שעיר. כמה דאיהו בסטר דקדושה דכר ונוקבא, אוף הכי בסטר מסאבו דכר ונוקבא. מתלא אמרי, לכלבא ארמי ליה גרמא, ילחך עפרא דרגלך.

הכל צריך, טוב ורע

שאלו את בן זומא, האם לסרס כלב? אמר להם, (ויקרא כב) ובארצכם לא תעשו, כל שבארצכם לא תעשו. כמו שהעולם צריך את זה, כך צריך העולם את זה. ועל זה נאמר, (בראשית א) והנה טוב מאד - זה

שאלו לבן זומא, מהו לסרוסי כלבא. אמר להם, (ויקרא כב) ובארצכם לא תעשו, כל שבארצכם לא תעשו. כמה דאצטריך עלמא להאי, הכי אצטריך עלמא להאי. ועל דא אתמר, (בראשית א) והנה טוב מאד

מלאך המות, אין לבטלו מן העולם, שהעולם צריך אותו. אף על גב שכתוב בו (ישעיה נב) והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה וגו', לא יתבטלו מן העולם. הפל צריך, טוב ורע.

ומשום כך יש לנו ביום הזה לזרק עצם לפלב, עד שהוא גזר, יפנס מי שיכנס להיכל המלך, ואין מי שימחה בידו. אחר כך יכשפש בזנבו.

דא מלאך המות. לית לבטלא ליה מן עלמא, עלמא אצטריך ליה, אף על גב דכתיב ביה, (ישעיה נב) והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה וגו', לא יתבטלון מן עלמא. כלא אצטריך טוב ורע.

ובגניי כך אית לן ביומא דא למרמי ליה גרמא לכלבא, עד דאיהו גריר, ייעול מאן דייעול לגבי היכלא דמלכא, ולית מאן דימחי בידוי. לבתר יכשפש ליה בזנביה.

הקב"ה חס על ישראל

מה כתוב והתנודה עליו את כל עונות בני ישראל, וכתוב ונשא השעיר עליו את כל עונותם. כיון שהוא רואה את השעיר הזה, תשוקתו אליו ולהתתקן עמו, ולא יודע מאותם החטאים שנוטל השעיר. הוא שב אל ישראל, רואה אותם בלי חטאים, בלי פשעים, שהרי כלם שורים על ראש השעיר, עולה למעלה ומשבח אותם לפני הקדוש ברוך הוא. והקדוש ברוך הוא רואה את עדות אותו המקטרג, והואיל ותשוקתו לרחם על עמו, אף על גב שהוא יודע את כל המעשה, הוא חס על ישראל.

מה כתוב והתנודה עליו את כל עונות בני ישראל, וכתוב ונשא השעיר עליו את כל עונותם. כיון דאיהו חמי האי שעיר. תיאובתיה לגביה, ולאשתכללא בהדיה, ולא ידע מאינון חובין דקא נטיל שעיר. תב לגבייהו דישראל, חמי לון בלא חובין, בלא פשעין, דהא כלהו שראן ברישא דשעיר, סליק לעילא, ושבח לון קמי קדשא בריך הוא. וקודשא בריך הוא חמי סהדותא דההוא מקטרגא, והואיל ותיאובתיה לרחמא על עמיה, אף על גב דאיהו ידע כל עובדא, חס עלייהון דישראל.

והכל שורה על זה, כדי שלא יעורר את סוד הדין מלמעלה, וזה יתחזק וישמדו בני העולם, שהרי זה בא מצד הדין הקשה, ואם זה יתעורר, הוא מתעורר בחטאי בני האדם, שהרי אין לו התעוררות לעלות למעלה לעורר דין קשה רק משום חטאי בני אדם. שהרי בשעה שאדם עושה חטא, זה מתאסף, וכמה אלפים מסייעים שלו, ומתפנסים שם ונוטלים אותו ועולים למעלה. הרחמן יצילנו. ועל הכל נותן הקדוש ברוך הוא עצה לישראל להנצל מכל הצדדים, ועל זה כתוב, (תהלים קמה) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שה' אלהיו. (עד כאן הרעיא

מהימנא).

ובלא שריא כדא, בגין דלא יתער רזא דדינא מלעילא, ויתקף האי וישתצון בני עלמא, דהא דא מסמרא דדינא קשיא קא אתי. ואי יתער האי, בחובי בני אנשא אתער. דהא לית ליה אתערותו לסלקא לעילא לאתערא דינא קשיא בר בדיל חובי בני נשא. דהא בשעתא דבר נש עביד חובא, אתכנש האי, וכמה אלף סייען דיליה, ומתכנפי תמן, ונטלי ליה, וסלקי לעילא רחמנא לישובן. ועל בלא ירב קדשא בריך הוא עימא לישראל לאשתובא מכל סמרון. ועל דא כתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיהוה ^{אלהיו} אלהיו. (ע"כ רעיא מהימנא).

ביום הזה מזומן המלשין

ולא זה בלבדו, אלא בכל פעם שמזמן המלשין ונתנת לו רשות, צריכים לשים פנגדו במה שיתעסק ויעזב את ישראל. ביום הזה מזמן המלשין לרגל את הארץ. זהו שכתוב (איוב א) ויאמר ה' אל השטן מאין תבא. והרי שנינו, משוט בארץ, מה זה? אלא זהו המלשין הגדול מקטרגם של ישראל.

ולא דא בלחודוי, אלא בכל זמנא דדלטורא זמין, ואתייהיב ליה רשותא, בעינן לשוואה לקבליה במה דיתעסק, ושביק לון לישראל. בהאי יומא דלטורא זמין לאללא ארעא. הדא הוא דכתיב, (איוב א) ויאמר יהוה ^{אלהיו} אל השטן מאין תבא. והא תנינן, משוט בארץ, מאי הוא. אלא האי הוא דלטורא רבא מקטרגא דישראל.

חלק ג
דף ק"א
ע"ב

וְהָאֵתְעוּרְרוּ הַחֲבֵרִים, (שודאי)
בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל
מְזַמְּנִים לְעֵבֶר בַּיָּם וּלְהַפְרֵעַ מִן
הַמְצָרִים, אָמַר: אֲנִי עִבְרָתִי בְּאַרְץ
הַקְדוּשָׁה, וְרֵאִיתִי שְׂאֵלָה לֹא רְאוּיִים
לְהַכְנִס לְתוֹכָהּ. אִם אַתָּה דָן דִּין -
הַדִּינִים שֶׁלָּהֶם כְּאֵן כְּמוֹ הַמְצָרִים. מַה
שׁוֹנִים אֵלָּו מֵאֵלָּו? אוֹ שְׂמִימֹתוֹ כָּלֶם
כְּאַחַד, אוֹ שִׁיחֲזְרוּ כָּלֶם לְמְצָרִים. וְלֹא
אַתָּה הוּא שְׂאֵמְרָתְךָ, (בראשית טו)
וְעִבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מְאוֹת
שָׁנָה? וְהָרִי לֹא עָלוּ מִחֲשָׁבוֹנוֹ אֶלָּא
מֵאֲתִים וְעֶשֶׂר, וְלֹא יוֹתֵר.

לְהַעֲסִיק אֶת הַמְקַמְרָג

אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: מַה
אֲעֹשֶׂה? כְּאֵן צְרִיכָה
הַשְׂתַּדְּלוּת, לְהַבִּיא קֶרֶב כְּנֻגְדוֹ. אֲתָן
לוֹ בְּמַה שְׂיִתְעַסֵּק, וְיַעֲזֹב אֶת בְּנֵי,
וְהָרִי נִמְצָא בְּמַה שְׂיִתְעַסֵּק. מִיָּד אָמַר
לוֹ: הַשְׂמֵת לְבָךְ אֶל עִבְדֵי אֵיּוֹב כִּי אֵין
כְּמַהוּ בְּאַרְץ. מִיָּד חִלַּק לוֹ הַמַּלְשִׁין
בְּדַבְרִים, וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת ה' וַיֹּאמֶר
הַחֲנָם יָרָא אֵיּוֹב אֱלֹהִים.

לְרֹעֵה שְׂרָצָה לְהַעֲבִיר צֹאנוּ בְּנֵהר
אַחַד. עֵבֶר זָאב לְהַתְגַּרְוֹת
בְּצֹאנוֹ. הַרֹעֵה הָיָה חָכֵם, אָמַר: מַה
אֲעֹשֶׂה, שְׁבַעֲוֹד שְׂאֵנִי מֵעֲבִיר אֶת

וְהָאֵתְעוּרְרוּ חֲבֵרֵינָא, (דודאי) בְּהֵיִא
שְׁעָתָא דְהוּוּ זְמִינִין יִשְׂרָאֵל
לְמַעֲבַר יָמָא, וְלֹאֲתַפְרַעָא מִמְצָרָאִי,
אָמַר, אָנָּא אַעֲבַרְנָא בְּאַרְעָא קְדִישָׁא,
וְחִמְיָנָא דְלֹא אֲתַחֲזוּן אֲלֵינִי לְמִיעַל
בְּגוֹוָה, אִי אֲנִתְ דָּאִין דִּינָא, דִּינֵיִיהוּ
הָכָא בְּמִצְרָאִי, מַה שְׂנֵינִין אֲלֵינִי מֵאֲלֵינִי,
אוֹ יְמוֹתוֹן בְּלָהוּ כְּחֻדָּא, אוֹ יְהִדְרוֹן
בְּלָהוּ לְמְצָרִים. וְלֹאֹ אֲנִתְ הוּא
דְאַמְרָתְךָ, (בראשית טו) וְעִבְדוּם וְעָנּוּ
אוֹתָם ד' מְאוֹת שָׁנָה, וְהָאֵלָּא סְלִיקוּ
מִחוֹשְׁבָנָא אֶלָּא רד"ג, וְלֹא יוֹתֵר.

אָמַר קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַאי אַעֲבִיד,
אֲשֶׁתַּדְּלוּתָא בְּעֵיָא הָכָא,
לֹאֵיִתְתָּהּ קֶרֶבָא לְקַבְּלֵיהָ, יְהִיבָנָא לִיָּה
בְּמַה דִּיתְעַסֵּק, וְיִשְׁבּוֹק בְּהוּ לְבָנִי,
וְהָאֵ אֲשֶׁתְּכַח בְּמֵאֵן דִּיתְעַסֵּק, מִיָּד
אָמַר לִיָּה, הַשְׂמֵת לְבָךְ אֶל עִבְדֵי אֵיּוֹב
כִּי אֵין כְּמַהוּ בְּאַרְץ. מִיָּד פָּלַג לִיָּה
דְלַטוּרָא בְּמֵלִין, וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת
יְהוָה וַיֹּאמֶר הַחֲנָם יָרָא אֵיּוֹב
אֱלֹהִים.

לְרֹעֵיָ דְבַעֲי לְאַעֲבִירָא עֲאֵנִיה בְּחַד
נִהְרָא, אַעֲבַר זָאבָא לְקַטְרָנָא
לִיָּה בְּעֵאֵנִיה, רַעֲיָא הָוָה חֲכִים, אָמַר
מַאי אַעֲבִיד, דְבַעֲוֹד דְאַנָּא אַעֲבַר

הטלאים, הוא יתגרה בצאן? הרים עיניו וראה בין הצאן תיש אחד מאותם תישי הבר, שהיה גדול וחזק. אמר: אזרק זה כנגדו, ובעוד שמתגרים זה בזה, אעביר את כל הצאן וינצלו ממונו.

כף הקדוש ברוך הוא. אמר: ודאי התיש הזה גדול אחד וחזק ואלים, אזרק כנגדו, ובעוד שהוא מתעסק עמו, יעברו בני, ולא ימצא קטגור עליהם. מיד - ויאמר ה' אל השטן השמת לבך. עד שהקדוש ברוך הוא זוג אותם כאחד, שכתוב הנו בידך. בעוד שהוא מתעסק בו, עזב את ישראל, ולא נמצא מקטרג אליהם.

אף כּאן ביום הזה המלשין מזמן לרגל את הארץ, וצריכים לשלח כנגדו במה שיתעסק (בדגמה שלו), ובעוד שהוא מתעסק בו, עוזב את ישראל. ומשל אומרים למזל של בית המלך: תן לו מעט יין, וישבחר לפני המלך. ואם לא, יאמר למלך דבור רע. לפעמים נוטלים את אותו דבור עליוני בית המלך, והמלך עושה בגללו דין.

רבי יצחק אמר, לשוטה שעומד לפני המלך, תן לו יין, ואחר כך

לטלייא, יקטרג הוא בעאני. זקף עינו, וחמא בין עאנא, חד תיישא מאלין תיישי ברא, דהוה רב ותקיף. אמר, אשדי דא לקבליה, ובעוד המקטרגי דא בדא, אעבר לכל עאנא, וישתזבון מניה.

כף קדשא בריך הוא אמר, ודאי הא תיישא חד רב ותקיף ואלים, אשדי לקבליה, ובעוד דהוא ישתדל ביה, יעברון בני, ולא ישתכח קטיגורא לגבייהו. מיד, ויאמר יהוה אל השטן השמת לבך. עד דקודשא בריך הוא זווג להו כחדא, דכתיב הנו בידך. בעוד דהוא אשתדל ביה, שביק לון לישראל, ולא אשתכח קטיגורא לגבייהו.

אוף הכי כהאי יומא, דלטורא זמין לאללא ארעא, ובעינא לשדרא לקבליה במה דיתעסק (כּוּנָא דליה), ובעוד דאיהו אשתדל ביה, שביק לון לישראל. ומתלא אמרי לולולא דבי מלכא, הב ליה זעיר חמרא, וישבחר קמי מלכא. ואי לא יימא למלכא מלה בישא. לזמנין נטלין לה לההיא מלה, עלאי דבי מלכא, ומלכא עביד דינא כניניה.

רבי (דף ק"ב ע"א) יצחק אמר, לשטיא דקאים קמי מלכא, הב ליה

אמר לו והראה לו כל אותן טעויות שעשית וכל אותן רעות, והוא יבא וישבח אותך, ויאמר שלא נמצא בעולם פמותך. אף כּאן, הרי עומד המלשין תמיד לפני המלך, ישראל נותנים לו את הדורון הזה, ובדורון הזה פתק לכל הרעות ולכל הטעויות ולכל החטאים שעשו ישראל, והוא בא ומשבח את ישראל, ונעשה עליהם סגור, והקדוש ברוך הוא מחזיר את הכל לראש הרעים של עמו, משום שכתוב (משלי כה) כי גחלים אתה חתה על ראשו.

אמר רבי יוסי, אוי לו לעם של עשו בשעה ששולחים את השעיר הזה לאותו המלשין שממנה עליהם, שבגללו בא לשבח את ישראל, והקדוש ברוך הוא מחזיר את כל החטאים על ראש עמו, משום שכתוב (תהלים קא) דבר שקרים לא יפון לנגד עיני. אמר רבי יהודה, אלמלא היו יודעים אמות העולם מהשעיר הזה, לא משאירים את ישראל יום אחד בעולם.

בא ראה, כל אותו יום הוא מתעסק עם אותו שעיר, ומשום כך הקדוש ברוך הוא מכפר לישראל ומטהר אותם מהכל, ולא נמצאת

חמרא, ולבחר אימא ליה, ואחזי ליה, כל אינון טעוון דעבדת, וכל אינון בישין, והוא ייתי וישבחה, ויימא דלא ישתבח בעלמא כוותך. אוף הכא, הא קאים דלמורא תדיר קמי מלכא, ישראל יהבין ליה האי דורון, ובהאי דורון פתקא, לכל בישין, ולכל טעוון, ולכל חובין דעברו ישראל, והוא אתי ומשבח להו לישראל, ואתעביד סניגורא עליהו, וקודשא בריך הוא אהדר כלא לרישא דבישי דעמיה, בגין דכתיב, (משלי כה) כי גחלים אתה חתה על ראשו.

אמר רבי יוסי, ווי לון לעמא דעשו, בשעתא דהאי שעיר משדרי לההוא דלמורא ממנא דעלייהו, דבגיניה אתי לשבחה לון לישראל, וקודשא בריך הוא אהדר כל אינון חובין לרישא דעמיה, בגין דכתיב, (תהלים קא) דובר שקרים לא יפון לנגד עיני. אמר רבי יהודה, אלמלא הו ידעי אומות העולם מהאי שעיר, לא שבקין לון לישראל, ימא חד בעלמא.

תא חוי, כל ההוא ימא משתדל איהו כההוא שעיר, ובגין כך קדשא בריך הוא מכפר להו לישראל, ודכי לון מבלא, ולא

חלק ג
דף ק"ב
ע"א

קטגוריה לפניו. אחר כך הוא בא ומשבח את ישראל, ואז שואל אותו, כמו שנאמר, ויאמר ה' אל השטן מאין תבא. משיב בתשבחתם של ישראל, והקטגור נעשה סגור והולך לו.

אשתכח קטגוריא קמיה. לבתר, הוא אתי ומשבח להו לישראל. וכדין שאיל ליה, כמה דאת אמר, ויאמר יהוה אל השטן מאין תבא, אתיב בתושבחתיהו דישראל, וקטגורא אתעביד סיגורא ואזיל ליה.

כחו ש' שער

אז הקדוש ברוך הוא אומר לשבעים השרים שסביב הפסא: ראיתם את המלשין הזה, איך עומד על בני תמיד? (מספיימים) הרי שעיר אחד שנמצא (שנשלח) אצלו בפתק עם כל חטאיהם וכל טעיותיהם, וכל מה שחטאו וחבו לפני, והוא קבל אותם. אזי כלם מספיימים שיחזרו אותם החטאים על עמו.

בדין קדשא בריך הוא אמר לשבעין שרין דסחרין כורסייא, חמיתון האי דלטורא, היאך קאים על בני תדיר, (אסתכמו) הא שעירא חדא דאשתכח (ס"א אשתדר) גביה, בפתקא דכל חוביהו וכל מענותיהו, וכל מה דחטו וחבו קמאי, והוא קביל לון. בדין אסתכמו כלהו, דיהדרון אינון חובין על עמיה.

העונות חוזרים על ראשי עמו

רבי אבא אמר, כל אותם עונות וחטאים נדבקים בו, כמו שפתיב (מיכה ז) ותשליך במצלות ים כל חטאתם. ואחר כך כלם חוזרים על ראשי עמו, זהו שפתיב (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונתם אל ארץ גזרה. ביום הזה מתעטר הכהן בעטרות עליונות, והוא עומד בין

רבי אבא אמר, כל אינון חובין וחטאין מתדבקין ביה, כמה דכתיב, (מיכה ז) ותשליך במצולות ים כל חטאתם. ולבתר, בלהו מתהדרן ברישיהון דעמיה, חדא הוא דכתיב, (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונתם אל ארץ גזרה. בהאי יומא מתעטר כהנא בעטרין עלאין, והוא

עליונים ותחתונים, ומכפר עליו ועל ביתו, ועל הכהנים, ועל המקדש, ועל כל ישראל.

קאים בין עלאי ותתאי, ומכפר עליה ועל ביתיה, ועל כהני, ועל מקדשא, ועל ישראל כלהו.

ושעיר עזים אחד

ועוד, ושעיר עזים אחד - שני שעירים הם, שנאמר עליהם (ויקרא טז) ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל. שעיר לה', בגלל מעוט הלבנה, והוא שעיר אחד ליהו"ה לחטאת. אחד - מצד היחוד. אבל שעיר של עזאזל לא כתוב בו אחד, לא קרבן, ולא אשה, ולא עולה. אלא - ושלח ביד איש עתי המדברה. ושלח, כמו שאמר יעקב, (בראשית לב) מנחה היא שלוחה לאדני לעשו. אף כן שחד, לשבר הרגז של סמא"ל שלא יתקרב למקדש לקטרג.

ועוד ושעיר עזים אחד, תרין שעירין אינון, דאתמר עליהו (ויקרא טז) ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד ליהוה ^{איהוה} וגורל אחד לעזאזל. ^{איהוה} שעיר ליהוה, בגין מיעוט סיהרא, ואיהו שעיר אחד ליהוה ^{איהוה} לחטאת. אחד: מספרא דיחודא. אבל שעיר העזאזל, לא כתוב ביה אחד, לא קרבן, ולא אשה, ולא עולה. אלא ושלח ביד איש עתי המדברה. ושלח, כדאמר יעקב (בראשית לב) מנחה היא שלוחה לאדני לעשו. אוף הכי שוחד, לתברא רוגזא דסמא"ל, דלא יתקריב למקדשא לקטרגא.

חלק ג
דף
רמ"ה
ע"א

משל לכלב שהוא רעב, ומי שרוצה שלא ינשף אותו, נותן לו בשך לאכל או לחם, וישקה אותו מים. וסוד הדבר - (משלי כה) אם רעב שנאף האכלהו לחם וגו'. ובזה יחזר לאהבתו של האדם. שלא די שלא ינשף אותו בכמה יסורים, אלא יחזר להיות עליו סגור, ויחזר להיות אוהבו.

לכלבא דאיהו רעב, ומאן דבעי דלא נשיף ליה, יהיב ליה בשרא למיכל, או נהמא, וישקי ליה מיא. ורזא דמלה, (משלי כה) אם רעב שנאף האכלהו לחם וגו'. ובכא יתהדר רחימו דבר נש, דלא די דלא נשיף ליה בכמה יסורין, אלא אתהדר למהוי ליה סגיגורא, ואתהדר רחימוי.

נושא עוון

ומדוע היו שולחים אותו ביד איש עתי, פגים. בגין דסטרוין אחרנין כלהו מארי מומין, ואתקראו שעירים, דכתיב, (ישעיה יג) ושעירים ירקדו שם. ואתמר בהון, (ויקרא יז) ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים. דעלייהו אתמר, (דברים לב) יזבחו לשדים לא אלה. ובשעיר זה נפרש מהכל, ונושא את כל חובות ישראל עליו, כמו שנאמר (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם. ועוד, אחר שנוטל הוא - ונשא. הקדוש ברוך הוא (שמות לד) נשא עון. מה בין נושא לנשא? נשא - משאוי. נשא - הרמת המשאוי.

(ובחבור קדמון) (ע"כ רעיא מהימנא).

ואמאי הוּוּ שְׁלַחִין לִיה בַּיַד אִישׁ עֵתִי, פָּגִים. בְּגִין דְּסִטְרוּן אַחֲרָנִין כְּלֵהוּ מֵאֲרִי מוּמִין, וְאַתְקֵרְאוּ שְׁעִירִים, דְּכֵתִיב, (ישעיה יג) וּשְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם. וְאַתְמַר בְּהוֹן, (ויקרא יז) וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זְבַחֵיהֶם לְשְׁעִירִים. דְּעֲלִיֵּהוּ אֶתְמַר, (דברים לב) יִזְבְּחוּ לְשָׂדִים לֹא אֱלֹהִים. וּבְשְׁעִיר דָּא, אֶתְפָּרֵשׁ מְכֻלָּא, וְנוֹשֵׂא כָּל חוּבֵין דְּיִשְׂרָאֵל עֲלֵיהּ, כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר, (ויקרא טז) וְנָשָׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עוֹנוֹתָם. וְעוֹד, בְּתַר דְּנָטִיל אִיהוּ וְנָשָׂא. קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שמות לד) נִשָּׂא עוֹן. מָאִי בֵּין נוֹשֵׂא לְנָשָׂא. נִשָּׂא: מְטוּלָא. נוֹשֵׂא: סְלִיקוּ דְּמְטוּלָא.

(ובחבורא קדמאה) (ע"כ רעיא מהימנא)

כמו למטה כן למעלה

למדנו, באותה שעה שפכתוב ולקח אהרן את שני השעירים וגו', הם מתעוררים באות יום למעלה ורוצים לשלט (לשטות) ולצאת לעולם. פיון שהפנה מקריב את אלו למטה, אז נקרבים אותם שלמעלה, ואז עולים הגורלות בכל הצדדים. הפנה נותן גורלות למטה, הפנה נותן גורלות למעלה. כמו שאחד נשאר

תאנא, בההיא שעתא דכתיב, ולקח אהרן את שני השעירים וגו', מתערין אינון בההוא יומא לעילא, ובעיין לשלטאה (נ"א לשטאה) ולמיפק בעלמא. פיון דכהנא מקרב אלין לתתא, מתקרבין אינון לעילא. כדיון עדבין סלקין בכל סטרוין, כהנא יהב עדבין לתתא, כהנא יהיב עדבין לעילא. כמה דחד

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

עם הקדוש ברוך הוא למטה, ואת האחד מוציאים לאותו המדבר, כך גם למעלה אחד נשאר עם הקדוש ברוך הוא, ואחד יוצא לשוטט בעולם לאותו המדבר העליון, ואחד נקשר באחד.

אשתאר ביה בקודשא בריך הוא לתתא. וחד אפקין ליה ליהוה מדברא, הכי נמי לעילא, חד אשתאר ביה בקודשא בריך הוא, וחד נפיק ושט בעלמא, ליהוה מדברא עלאה, וחד בחד מתקשר.

לפני ה' תטהרו

וְכָל אוֹתֶם הַסְּפָרִים הַפְּתוּחִים לְפָנָיו וְכַתּוּבִים לְפָנָיו אֵת כָּל אוֹתֶם הַחֲטָאִים, הוּא מְזַכֵּה אוֹתֶם וּמְטַהֵר אוֹתֶם מִכָּל. זֶהוּ שְׁכַתּוּב מִכָּל חֲטָאֵיכֶם לְפָנָיו ה' תְּטַהְרוּ. לְפָנָיו ה' מִמֶּשׁ. אוֹתֶם שְׂאוּמְרִים אֵת הַפְּסוּק, אוֹמְרִים עַד כָּאן וְלֹא יוֹתֵר. וְאִין רְשׁוֹת לְאַחַר לוֹמַר תְּטַהְרוּ, אֲלֵא הִכְהִין הַגְּדוֹל שְׁעוּבַד אֵת הָעֵבוּדָה, וְקוֹשֵׁר אֵת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּפִיו. וְכִשְׁהִיָּה נִקְשָׁר וּמִתְבָּרַךְ בְּפִיו, אוֹתוֹ קוֹל יוֹרֵד וּמְכֶה בּוֹ, וּמְאִירָה הַמְּלָה בְּפִי הִכְהִין, וְאוֹמַר תְּטַהְרוּ. עַבְד עֵבוּדָה, וּמִתְבָּרְכִים כָּל אוֹתֶם הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁנִּשְׁאַרוּ.

וְכָל אֵינּוֹן סְפָרִין דְּפִתְחִין קְמִיָּה, וְכַתִּיבִין קְמִיָּה כָּל אֵינּוֹן חוּבִין, הוּא מְזַכֵּי לֹוֹן, וּמְדַכֵּי לֹוֹן מְבַלְהוּ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב מִכָּל חֲטָאֵיכֶם לְפָנָיו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תְטַהְרוּ. לְפָנָיו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִמֶּשׁ, אֵינּוֹן דְּאִמְרִין קְרָא, עַד הֵכָא אִמְרִין, וְלֹא יוֹתֵר. וְלִית רְשׁוֹ לְאַחְרָא דְלִמָּא תְטַהְרוּ, אֲלֵא כִּהְנָא רְבָא, דְּפִלַּח פּוֹלְחָנָא, וְקוֹשֵׁר שְׂמָא קְדִישָׁא בְּפוּמִיָּה, וְכַד הוּא אֲתַקְשָׁר וּמִתְבָּרַךְ בְּפוּמִיָּה, הֵהוּא קְלָא נְחִית וּבְטַשׁ בִּיָּה, וְאֵתְנַהִיר מְלָה בְּפוּמִיָּה דְכִהְנָא, וְאוֹמַר תְּטַהְרוּ. פִּלַּח פּוֹלְחָנָא, וּמִתְבָּרְכִין כָּל אֵינּוֹן עֲלִיָּין דְּאִשְׁתְּאַרוּ.

חלק ג
דף ס"ז
ע"א

כניסת הכהן גדול לקדש הקדשים

אחר כך רוחץ גופו ומקדש ידיו להפגס לעבודה קדושה אחרת. עד שיתפנו להפגס למקום

ולביתר אסחי גופיה, וקדש ידיו, לאעלא בפולחנא אחרא קדישא. עד דיתכּוּן לְמַעַל לְאַתֵּר

חלק ג
דף ס"ז
ע"א

אחר עליון קדוש מהכל. שלש שורות מקיפות אותו; של אָחיו הפְּהַנִּים, ולוֹיִם, ומְכַל שְׁאֵר הָעָם. (בְּרִכּוֹת לְפָנָיו) זֹקְפִים יָדַיִם עָלָיו בְּתַפְלָה, וְקָשָׁר שֶׁל זֶהָב תְּלוּי בְּרַגְלוֹ. נוֹטֵל שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת, וְכָלֵם עוֹמְדִים בְּמִקוּמָם וְלֹא הוֹלְכִים אַחֲרָיו. (הִיָּה מִקְטִיר קְטֹרֶת).

אַחֲרָא עֲלָא, קְדִישָׁא מְכַלָּא. תְּלַת שׁוּרֵין סְחָרִין לֵיהּ, כְּהֵנִי אָחוּי, וְלִוְאֵי, וּמְכַל שְׁאֵר עַמָּא כְּלָהוּ. (בְּרַכָּא קַמֵּיהּ) זִקְפִין יָדֵין עָלֵיהּ בְּצִלּוֹתָא וְקַטְרָא דְדַתְבָּא זִקְפָא בְּרַגְלֵיהּ. נְטִיל תְּלַת פְּסִיעֵן, וְכָלָהוּ קַיְמִין בְּקִיּוּמֵיהוּ, וְלֹא נְטִלִין בְּתַרְיָה (הִיָּה אִקְטִיר קְטֹרֶת).

הקטרת הקטורת

הוֹלֵךְ שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת אַחֲרוֹת, (רְשׁוּמָה בִּלְבָב) מְקִיף אֶת מְקוּמוֹ. הוֹלֵךְ שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת, וְסוֹתֵם אֶת עֵינָיו וְנִקְשָׁר לְמַעְלָה. נִכְנָס לְמִקוּם שְׁנֹכְנָס, שׁוֹמֵעַ קוֹל כְּנָפֵי הַפְּרוּבִים שֶׁמְזַמְרִים וּמְקִישִׁים בְּכַנְפֵי הַפְּרוּשׁוֹת לְמַעְלָה. הִיָּה מִקְטִיר אֶת הַקְטֹרֶת, וְשׁוֹכֵף קוֹל כְּנָפֵיהֶם וְנִדְבָקִים בְּלַחֲשׁ.

נְטִיל תְּלַת פְּסִיעֵן אַחֲרָן, (רְשׁוּמָא בְּלִבָּא) אַסְחָר לְדוּכְתֵיהּ. נְטִיל תְּלַת פְּסִיעֵן, אַסְתִּים עֵינָיו, וְאַתְקָשָׁר לְעֵילָא. עֹאֵל לְאַתֵּר דְּעֹאֵל, שְׁמַע קוֹל גְּדַפֵּי דְכְּרוּבֵיִיא מְזַמְרִין, וְאַקִּישָׁן גְּדַפֵּין פְּרִישָׁאן לְעֵילָא. הִיָּה אִקְטִיר קְטֹרֶת, מִשְׁתַּבְּכָא קוֹל גְּדַפֵּיהוּ וּבְלַחֲשֵׁוּ אֶתְדַבְּקוּ.

עת רצון ושמחה

אִם הִפְהֵן זֹכְהָ, שְׁהֵרִי לְמַעְלָה נִמְצָא בְּשִׂמְחָה - אַף כָּאן בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יוֹצֵא רְצוֹן הָאוֹר הַמִּתְבַּשֵּׁם מְרִיחוֹת שֶׁל הָרִי אֶפְרַסְמוֹן טְהוֹר שֶׁלְמַעְלָה, וְהוֹלֵךְ בְּכָל אוֹתוֹ הַמְּקוּם. נִכְנָס הָרִיחַ לְשַׁגֵּי נִקְבֵי חֲטָמוֹ, וְלָבוּ מִתְיָשֵׁב. אַז הַכֹּל הוּא בְּלַחֲשׁ, וְלֹא נִמְצָא שֵׁם פְּתַחוֹן פְּהָ. פּוֹתַח הִפְהֵן אֶת פִּי בְּתַפְלָה בְּרְצוֹן, בְּשִׂמְחָה, וּמִתְפַּלֵּל אֶת תְּפִלָּתוֹ.

אִי כְּהֵנָּא זְכִי, דְּהָא לְעֵילָא בְּחִידוֹ אֲשַׁתְּכַח, אוֹף הָכָא בְּהֵיִא שְׁעָתָא נְפִיק רְעוּא דְנְהוֹרָא, מִתְבַּסְמָא מְרִיחוֹן דְטוּרֵי אֶפְרַסְמוֹנָא דְכָּיָא דְלְעֵילָא, וְאוּלָּא בְּכָל הַהוּא אֶתֵר, אֲעִיל רִיחָא בְּתַרֵי נִוקְבֵי דְחוּטְמֵיהּ, וְאַתֵּיישְׁבָא לְבָא. כְּדִין כְּלָא הוּא בְּלַחֲשֵׁוּ, וּפְטָרָא לָא אֲשַׁתְּכַח תַּמָּן. פְּתַח כְּהֵנָּא פּוּמֵיהּ בְּצִלּוֹתָא בְּרַעוּתָא בְּחִדּוּתָא, וְצִלֵי צִלּוֹתֵיהּ.

אחר שסיים, זוקפים הכרובים כמו מקדם את פניהם ומזמרים. אז יודע הכהן שהיה רצון, ועת שמחה לכל, והעם יודעים שתפלתו התקבלה, כמו שכתוב (ישעיה א) אם יהיה חטאיכם פשנים פשלג ילבינו. והוא שב לאחוריו ומתפלל תפלתו. אשרי חלקו של הכהן, שהרי על ידו שמחה על שמחה נמצאת באותו יום למעלה ולמטה. על אותה שעה כתוב, (תהלים קמד) אשרי העם שצכה לו אשרי העם שה' אלהיו.

בתר דסיים, וקפין כרוביאי במלקדמין גדפייהו, ומזמרינן. כדון ידע בהנא דרעותא הוה, ועידון חדוותא לכלא, ועמא ידעין דאתקבל צלותיה, כמה דכתיב, (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג ילבינו. והוא תב לאחוריה, וצלי צלותיה. וזכאה חולקיה דכהנא, דהא על ידו חידו על חידו אשתכח ההוא יומא לעילא ותתא, על ההיא שעתא כתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שצכה לו, אשרי העם שיהויה ^{אחוריהו} אלהיו.

ההואות על הכפרת

למדנו, בשעה שנכנס עם דם הפר, מוכן בראש האמונה, ומזה באצבעו, ככתוב והזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת. ואיך עושה? טובל בראשי (בדיבק) האצבעות, ומזה כמצליף בטפות האצבע לצדי הטביר (השפיע) (הכפרת), מזה ומתכונן, ומתחיל למנות: אחת, אחת ואחת. אחת לבדה, ואחת שכוללת הכל. אחת השבח של הכל, האחת שהפל חוזרים פנגדה, אחת הראש של הכל. אחר כך אחת ואחת, שהם שורים

תאנא, בשעתא דעאל בדמא דפר, מכוין ברישא דמהימנותא, ואדי באצבעיה, כמה דכתיב, והזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת והיד עבד. בסים בקפטא (ס"א בקפטא) דאצבעא, ואדי כמצליף, בטיפין דאצבעא, לסטרי קפתורא (ס"א קפטורא) (ס"א כפורתא), אדי ואתכוון, ושארי למגני אחת, אחת ואחת. אחת בלחודהא, אחת דכליל כלא, אחת שבחא דכלא, אחת דכלא אהדרן לקבלה, אחת רישא דכלא. לבתר אחת ואחת, דאינון שריין כחדא,

חלק 1
דף ק"ב
ע"א

ברעותא באחוותא, ולא מתפרשן לעלמין.

בתר דמטא להאי ואחת, דהיא אימא דכלא. מכאן שארי לממני בזווגא, ומני ואמר, אחת ושתיים. אחת ושלש. אחת וארבע. אחת וחמש. אחת ושיש. אחת ושבע. בגין לאמשכא ולנגדא להאי אחת, דהיא אימא (מא) עלאה, בדרגין ידיען, לכתרא (ס"א לנהרא לאימא) דאימא תתאה. ולאמשכא נהרין עמיקין מאתרייהו לפנסת ישראל. ועל דא, יומא דא תרין נהרין כחדא, אימא עלאה נהרא לאימא תתאה. ועל דא כתיב יום הכפורים, כמה דאתמר.

כאחד, ברצון ובאחזה, ולא נפרדים לעולמים.

אחר שמגיע לנאחת הזו, שהיא אם הפל, מכאן מתחיל למנות בזווג, ומונה ואומר: אחת ושתיים, אחת ושלש, אחת וארבע, אחת וחמש, אחת ושיש, אחת ושבע. כדי למשך ולהשפיע לאחת הזו, שהיא האם (היס) העליונה, בדרגות ידועות, לפתר (לנהר לאימא) של אמא התחתונה, ולהמשיך נהרות עמקים ממקומם לכנסת ישראל. ועל כן ביום השני שני אורות מאירים כאחד, האם העליונה מאירה לאם התחתונה, ועל כן כתוב יום הכפורים, כמו שנתבאר.

במה יודעים אם נתקבלה התפלה

אמר רבי יצחק קפמרא חדא קשירא ברגלוי דכהנא, בשעתא דהוה עאל, דאי ימות התם, יפקוהו מלבר. ובמה ידעי. בההוא זהוריתא אתיידע ואשתמודע, כד לא יהפך גונוי. בההיא שעתא אשתמודע, דכהנא אשתכח לגו בחטאה. ואי יפוק בשלם, בזהוריתא אתיידע ואשתמודע, דיהפך גונוי לחור. כדן חדוותא היא בעלאי ותתאי. ואי לאו כלהו אשתכחו בצערא, והו ידעי כלא, דלא אתקבלו צלותהון.

חלק 2
דף ק"ב
ע"א

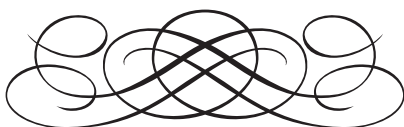
אמר רבי יצחק, שרשרת אחת קשורה לרגלי הפהן בשעה שהיה נכנס, שאם ימות שם, יוציאוהו מבחוץ. ובמה יודעים? באותה זהורית נודע והפר, כשלא נהפך צבעו. באותה שעה נודע שהפכה נמצא בפנים בחטא. ואם יצא בשלום, בזהורית יודע ויפר, שיהפך צבעו ללבן, אזי שמחה היא בעליונים ובתחתונים. ואם לא, כלם נמצאו בצער, והיו כלם יודעים שלא התקבלו תפלותיהם.

אם שגורה תפילתו בפיו

חלק ג
דף ק"ב
ע"א

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פִּינּוֹן דְּהוּה עָאֵל, **אָמַר** רַבִּי יְהוּדָה, פִּינּוֹן שְׁהִיָּה נְכֻס, וְטַמְטַם עֵינוּי דְלָא לְאִסְתַּבְּלָא וְטַמְטַם עֵינוּי דְלָא לְאִסְתַּבְּלָא לְהַסְתַּבְּלָא בְמָה שְׁלָא צְרִיךְ, וְהִיָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל פְּנֵי הַכְּרוּבִים מְזַמְרִים וּמְשַׁבְּחִים, הִיָּה יוֹדֵעַ הַכֹּהֵן שְׁהַפֵּל הִיָּה בְשִׁמְחָה, וְיֵצֵא בְשָׁלוֹם. וְעַם כָּל זֶה, בְּתַפְלָתוֹ הִיָּה יוֹדֵעַ, שְׁהַמְלִים יוֹצְאִים בְּשִׁמְחָה וּמִתְקַבְּלִים וּמִתְפָּרְכִים כְּרָאוּי, וְאִזּוּ הִיא שִׁמְחָה בְּעֵלְיוֹנִים וּבַתְּחִתּוֹנִים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פִּינּוֹן דְּהוּה עָאֵל, וְטַמְטַם עֵינוּי דְלָא לְאִסְתַּבְּלָא בְמָה דְלָא אֲצַטְרִיךְ, וְהוּה שְׁמַע קַל גְּדַפֵּי כְרוּבֵיָא מְזַמְרֵי וּמְשַׁבְּחֵי. הוּה יוֹדֵעַ פְּהֵנָּא, דְכֻלָּא הוּה בְּחֻדְוָה, וְיִפּוּק בְשָׁלוֹם. וְעַם כָּל דָּא בְּצִלוֹתֵיהּ הוּה יוֹדֵעַ, דְמַלְיוֹן נְפָקִין בְּחֻדְוֹתָא, וּמִתְקַבְּלָן וּמִתְפָּרְכָן (דף ק"ב ע"ב) כְּדָקָא יְאוּת, וּבְדִין חֻדְוֹתָא הִיא בְּעֵלְאֵי וְתַתְּאֵי.

בס"ד

הוראה לחיוב חשבון תורם יקר אנא מלא במקומות הלבנים

קוד מסלסה		סוג חשבון	מספר חשבון																	
בנק	סניף																			

לכבוד בנק _____

סניף _____

כתובת הסניף _____

קוד מוסד		אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה																		
4	7	6	9	5																

אני/הח"מ _____ (שם בעל/ החשבון ממוצע בספרי הבנק) _____ מס' זהות _____

רחוב _____ עיר _____ מיקוד _____ טלפון _____

נותנים לכם בזה הוראה לחייב את חשבוננו/נו הניל בסניככם, בנין תרומה בסכומים ובמועדים שיוצאו לכם מדי פעם באמצעי מגנטי, ע"י ז"ג עדן התחנות" כמפורט מטה ב"פרטו הרשאה".

2. ודוע לי/לנו כי:

א. הוראה זו ניתנת לביטול ע"י הודעה מפורטת מאתנו בכתב לבנק ולז"ג עדן התחנות" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מותו ההודעה בבנק וכן, ניתנת לביטול ע"י הוראת כל דין.

ב. אזהרה/גריה רשאה/ם לבטל מראש חיוב מסוים ובלבד, שהודעה על כך תימסר על ידינו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב.

ג. אזהרה/גריה רשאה/ם לבטל חיוב, לא יותר משעשים ימים ממועד החיוב אם אכזיב/נוכח לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב הרשאה, אם נקבעו.

3. ודוע לי/לנו כי הפרטים שצוינו בכתב הרשאה ומילויים, הם נכונים שעלינו להסדיר עם המוטב.

4. ודוע לי/לנו, כי סכומי החיוב ע"י הרשאה זו, ויפועו בדפי החשבון וכי לא תשלח לי/לנו ע"י הבנק הודעה מיוחדת בנין חיובים אלה.

5. הבנק יפעל בתאמת להוראות בכתב הרשאה זה, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו.

6. הבנק רשאי להוציא/ניגו מן ההסדר המפורט בכתב הרשאה זה, אם תהיה לו סיבה סבירה לכך, ויודיע לי/לנו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה.

7. נא לאשר לי/לנו עדן התחנות" בספח המחבר לזה, קבלת הוראות אלו מפני/מאתנו.

פרטי הרשאה מספר פעמים _____ מתאריך _____ עד תאריך _____

חתימת בעל/י החשבון _____

קוד מסלסה		סוג חשבון	מספר חשבון																	
בנק	סניף																			

אישור הבנק

לכבוד ז"ג עדן התחנות" (עפי' זוהר פ' לך לך)

רח' נחשון 20 בית שמש 29099

בית שמש

קוד מוסד		אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה																		
4	7	6	9	5																

קבלנו הוראות פ. _____ לכבוד חייבים בסכומים ובמועדים שיופועו באמצעי מגנטי שהצגו לנו מדי פעם בפעם, ואשר מספר חשבוננו/ם בבנק יהיה נקוב בהם, והכל בתאמת לפירוט בכתב הרשאה.

רשמנו לפנינו את ההוראות, ונפעל בתאמת כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, כל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו, כל עוד לא התקבלה אצלנו הוראת ביטול בכתב על ידי בעל/י החשבון, או כל עוד לא הוצאו/י בעל/י החשבון מן ההסדר. אישור זה יא' פועל בתחייבות/חייבים כלפינו, לפי כתב השיפוי שנחתם על ידיכם.

ככבוד רב,

בנק _____

סניף _____

חתימה וחותמת הסניף _____

תאריך _____